

BALMAZÚJVÁROSI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

HELYI TANTERV II. RÉSZ

**Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) elhelyezett
Irányelvek és alapprogramok - Az alapfokú
művészetoktatás követelményei és tantervi programja 1.
sz. melléklete szerint 2011. szeptember 1-jétől kifutó
rendszerben alkalmazzuk a tanulmányaikat korábban
megkezdett tanulók számára.**

OM azonosító szám: 039609

Hivatalos név, cím:

BALMAZÚJVÁROSI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

4060 Balmazújváros, Kossuth tér 18.

Tel/fax: 06/52/580-518

Tartalomjegyzék

1. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - KLASSZIKUS ZENE	4
Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	4
A képzés struktúrája	4
Tananyag	8
Főtárgyi beszámolók anyaga tanszakonkénti lebontásban	8
2. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - NÉPZENE	21
Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói.....	21
A képzés struktúrája	21
Tananyag	22
Főtárgyi beszámolók anyaga tanszakonkénti lebontásban	22
3. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE.....	23
Az alapfokú elektroakusztikus zeneoktatás célrendszere és funkciói	23
A képzés struktúrája	23
Tananyag	23
Főtárgyi beszámolók anyaga tanszakonkénti lebontásban	24
4. TÁNCMŰVÉSZETI ÁG - NÉPTÁNC	26
Az alapfokú néptánc oktatás célrendszere és funkciói	26
A képzés struktúrája	27
Tantárgyak.....	27
Egyes évfolyamok tematikája.....	28
Tananyag	28
5. A NÖVENDEKEK MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE.....	49
Az értékelés rendszere.....	49
Az értékelés célja.....	49
Az értékelés helye a tanítási folyamatában.....	49
A tanuló munkájának értékelése egyéni képességei és a személyre szabott tananyag függvényében	49
A tanuló szorgalmának értékelése	50
Beszámoltatás, vizsga.....	50

A magasabb osztályba lépés feltételei	50
A beszámoló anyagát a tantervben előírtak alkotják	50
6. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI	52
A művészeti alapvizsga tantárgyai	53
A művészeti záróvizsga részei.....	54
Művészeti alapvizsga és záróvizsga értékelése, szempontjai	54
7. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA TARTALMA	58
Zeneművészeti ág – Klasszikus zene	58
Zeneművészeti ág – Népzene	65
Zeneművészeti ág – Elektroakusztikus zene	66
Táncművészeti ág - Néptánc	68
8. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TARTALMA.....	69
Zeneművészeti ág – Klasszikus zene	69
Zeneművészeti ág – Népzene	78
Zeneművészeti ág – Elektroakusztikus zene	79
Táncművészeti ág – Néptánc.....	80

1. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - KLASSZIKUS ZENE

Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

A képzés struktúrája

Az iskola egyes évfolyamán tanított tantárgyak, a kötelező és kötelezően választható tanórai foglalkozás évfolyamainak száma

Hangszeres tanszakok: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, kürt, trombita, harsona, tenorkürt, tuba, ütő, gitár, hegedű, gordonka, zongora

Elméleti tantárgyak: szolfézs, zeneirodalom-zenetörténet

Egyéb tantárgyak: zenekar, zongorakötelező, kamarazene

Évfolyamok száma

A hangszeres tanulmányokat megelőzi egy-két év fakultatív előképző. Kívánatos, hogy a hangszer tanulást énekes alapképzés előzze meg, de gyakran előfordul, hogy jó képességű növendékek az előképzővel párhuzamosan már hangszeres előkészítő évfolyamot is végeznek. Az előképzőt, bár a növendéknek nem kötelező elvégeznie, gyakorlati tapasztalataink azt bizonyítják, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve is kikerülhetetlen az-az alapozó, képességfejlesztő feladatsor, amit az előképző osztály tananyaga tartalmaz. Ezért tantestületünk minden új növendéket előképző osztályba vesz fel.

„A” tagozaton:

2 + 6 + 4 évfolyam - furulya, fuvola, trombita, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka

2 + 4 + 4 évfolyam - oboa, klarinét, kürt, harsona, tenorkürt, tuba

2 + 4 + 2 évfolyam - szaxofon

„B” tagozaton az évfolyamok, alakulása megegyezik a „A” tagozaton felsoroltakkal, azzal a megjegyzéssel, hogy az „A” tagozaton végzett előtanulmányok után a 2. évfolyamtól javasolhatják a tanárok a tehetségesebb növendékeket „B” tagozatra.

Kötelező és kötelezően választható tárgy:

Elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet, folklórismeret, tánc történet

gyakorlati: kamarazene, zenekar, zongorakötelező, második hangszer

Tantestületünk gyakorlati tapasztalat alapján azt a döntést hozta, hogy a főtárgy mellett kötelezően választható szolfézs tantárgyat azoknál a tanulóknál, akik nem készülnek szakiskolába vagy más, de az alapkészségeket (ritmus, dallamírás, stb.) megkövetelő középiskolákba, csak az első 4 évfolyamot tesszük kötelezővé. A 4 év elvégzése után a kötelező tárgyakból önállóan választhat a tanuló.

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óraterv 1.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	(2-6)	(2-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, trombita, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előképző		Alapfok				Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	2	2	2	2	2	2				
Kötelezően							2	2	2	2

választható tárgy										
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖSSZESEN	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+4+4 évfolyam: oboa, klarinét, kürt, harsona, tenorkürt, tuba

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanítási órák száma és képzési ideje

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje hetenként értendő.

- „A” és „B” TAGOZAT 2+10 évfolyam (*HOSSZÚ TANSZAKOK*: furulya, fuvola, oboa, trombita, ütő, gitár, hegedű, gordonka, zongora)

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)
 „B” tagozaton 2x45 perc

A korrepetíció ideje:

„A” tagozaton 1. évfolyam 5 perc
 2.-3. évfolyam 10 perc
 4. évfolyam 15 perc
 „B” tagozaton 1-2.évfolyam 10 perc
 3-4 évfolyam 15 perc
 5. évfolyam 20 perc

Kötelező tárgy: a képzés minimum 2x45 perc
 „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig
 „B” tagozaton a 10. évfolyam végéig.

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5-6. évfolyam elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás
 „B” tagozaton elmélet: Minimum 1x45 perc

Gyakorlat: minimum 1x45perc (csoportos vagy minimum 1x30 perc)

Hangszeres előképző: egyéni: 2x30 perc,
 Kamarazene: minimum 1x45 perc.
 A csoportlétszámnak megfelelően 2-8 fő max.15fő
 Zenekar: minimum 2x45 perc
 Kötelező zongora: minimum 1x30 perc

„A” és „B” TAGOZAT RÖVID TANSZAKOK: (klarinet, szaxofon, kürt, harsona, tenorkürt, tuba)

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy
minimum 2x45 perc csoportos
„B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakíséret) ideje hangszeres tanszakon.

„A” tagozaton (minimum) 1. évfolyamig 5 perc
2. évfolyam 10 perc
3. évfolyamtól 15 perc
„B” tagozaton (minimum) 1. évfolyam 10 perc
2. évfolyam 15 perc
3. évfolyamtól 15 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc
„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig
„B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5. évfolyamon
elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás
„B” tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc
gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos)
vagy minimum 1x30 (egyéni)

Hangszeres előképző: egyéni: 2x30 perc
csoportos: 2x45 perc

Kamarazene: minimum: 1x45 perc.

A csoport létszám a műfajnak megfelelően 2-8 fő, max. 15. fő

Zenekar: minimum 2x45 perc

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc

A csoportos tanítási órák ideje indokolt esetben az alkotási folyamatok érdekében összevonhatók.

A tanuló minimum 4 foglalkozást (tanórát) köteles felvenni, maximum heti 6 foglalkozásban, – 300 perc – oktatásban részesülhet.

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

Amennyiben további tanszakokat, tantárgyakat kíván tanulni, a hat órán felüli órák a rendelkezések alapján tandíjkötelesek.

Tananyag

Iskolánk – a Művelődési és Közoktatási Miniszter által kiadott -, Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló, a 32./1999. (VIII. 18.) OM. sz. rendelettel módosított 27./1998. (VI. 10.) MKM. sz. 3. §-ának (3) bekezdése alapján a rendeletben közölt tanterveket veszi alapul. Iskolánk tantestülete a központi tanterveket **változtatás nélkül** elfogadta és **helyi tantervként bevezette**.

A javasolt tananyagokat és a felhasználható kotta- és módszertani anyagokat évfolyamonkénti megbontásban minden pedagógus alkalmasnak találta az alapvizsga célkitűzéseinek eléréséhez.

Ezen központi tantervi követelmények alapján intézményünk kollektívája az év végi beszámoló anyagát az iskola vezetésével és a tanszakvezetővel egyeztetve az alábbiakban jelöli ki, a 2011/2012-es tanévtől kifutó rendszerben.

Főtárgyi beszámoló anyag tanszakonkénti lebontásban

Furulya

Előképző 1-2.: 5 népdal vagy gyermekdal

1. évfolyam: 1 skála

8 népdal vagy gyermekdal

2. évfolyam: 1 skála

8 népdal vagy gyermekdal

3. évfolyam: 1 skála

4 népdal vagy gyermekdal

1 etűd

1 előadási darab

4-10. évfolyam: 1 skála

2 népdal vagy gyermekdal

2 etűd

2 előadási darab

„B” tagozat ugyanaz, mint az „A” tagozat, csak magasabb minőségi színvonalon. A fenti követelmény bizonyos esetekben eltérhet a tanuló (gyermek) korától és tehetségétől függően.

Fuvola

Előképző 1.: Légzés, hangszer tartás folyamatos gyakorlása, ellenőrzése

3-4 gyermekdal (Bántai: Fuvola ABC; zongora kísérettel) (hangkészlet: F[?] – F[?])

Előképző 2.: 2 etűd (Bántai: Fuvola ABC)

- 2 etűd (Jenei: Fuvolaiskola)
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
- 1. évfolyam:**
 1 skála
 Jeney I.: 3 etűd
 Bántai I.: 3 etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
- 2. évfolyam:**
 „A” tagozat: 1 skálapár (2# - 2b-ig)
 Jeney I.: 3 etűd
 Bántai I.: 3 etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
 „B” tagozat: 1 skálapár (2# - 2b-ig)
 Jeney I.: 3 etűd
 Bántai I.: 3 etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, és 1 kamaramű
- 3. évfolyam:**
 „A” tagozat: 1 skálapár (3# - 3b-ig)
 Jeney I.: 3 etűd
 Bántai I.: 3 etűd
 1 Csupor etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
 „B” tagozat: 1 skálapár (3# - 3b-ig)
 Jeney I.: 3 etűd
 Bántai I.: 3 etűd
 1 Csupor etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
 1 kamaramű
 1 technikai gyakorlatokból (Eördögh)
- 4. évfolyam:**
 „A” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
 Jeney II.: 3 etűd
 Bántai II.: 3 etűd
 1 Csupor etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
 „B” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
 Jeney II.: 3 etűd
 Bántai II.: 3 etűd
 1 Csupor etűd
 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
 1 kamaramű
 1 technikai gyakorlatokból (Eördögh)
- 5. évfolyam:**
 „A” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
 Jeney II.: 3 etűd

Bántai II.: 3 etűd
1 Csupor etűd
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

„B” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
Jeney II.: 3 etűd
Bántai II.: 3 etűd
1 Csupor etűd
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
1 kamaramű
1 technikai gyakorlatokból (Eördögh)

6. évfolyam:

„A” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
Jeney II.: 3 etűd
Bántai II.: 3 etűd
1 Csupor etűd
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

„B” tagozat: 1 skálapár (4# - 4b-ig)
Jeney II.: 3 etűd
Bántai II.: 3 etűd
Platonov: 2 etűd
Köhler: 1 etűd
1 Csupor etűd
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
1 kamaramű
1 technikai gyakorlatokból (Eördögh)

7 – 10 évfolyam:

„A” tagozat: 1 skálapár
Köhler: 2 etűd
Bántai II.: 3 etűd
2 különböző karakterű előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
1 kamaramű

„B” tagozat: 1 skálapár
Jeney II.: 3 etűd
Bántai II.: 3 etűd
Platonov: 2 etűd
Köhler: 1 etűd
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
1 kamaramű

Trombita

Előkészítő 1-2.: A kottaolvasási készség ellenőrzése.

Az elért hangterjedelem skálaszerű bemutatása
3 gyakorlat
1 előadási darab zongorakísérettel

1. évfolyam: A kottaolvasási készség ellenőrzése lapról olvasás formájában.
C-dúr, a-moll skálák
2 gyakorlat
1 előadási darab zongorakísérettel

2. évfolyam:

„A” tagozat: Lapról olvasás
1#, 1b Dúr – moll skála
2 gyakorlat
1 előadási darab kotta nélkül

„B” tagozat: Lapról olvasás
1#, 2b Dúr – moll skála
2 gyakorlat
2 különböző karakterű előadási darab kotta nélkül

3. évfolyam:

„A” tagozat: Lapról olvasás
2#, 2b Dúr – moll skála
2 gyakorlat, különböző metrumban
1 előadási darab kotta nélkül

„B” tagozat: Lapról olvasás
3#, 3b Dúr – moll skála
2 gyakorlat, különböző metrumban
2 előadási darab kotta nélkül

4. évfolyam:

„A” tagozat: Lapról olvasás
3#, 3b Dúr – moll skála
1 gyakorlat
2 előadási darab kotta nélkül

„B” tagozat: Lapról olvasás
4#, 4b Dúr – moll skála
2 gyakorlat
2 előadási darab kotta nélkül

5. évfolyam:

„A” tagozat 4#, 4b Dúr – moll skála
1 gyakorlat
1 előadási darab kotta nélkül

„B” tagozat: 5#, 5b Dúr – moll skála
1 gyakorlat
1 barokk szonáta lassú és gyors tétele
1 más stílusú előadási darab

6. évfolyam:

- „A” tagozat 5#, 5b Dúr – moll skála
1 gyakorlat
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
- „B” tagozat: 6#, 6b Dúr – moll skála
2 gyakorlat
2 különböző karakterű előadási darab kotta nélkül

7-10 évfolyam:

- „A” tagozat 7#, 7b Dúr – moll skála
1 gyakorlat
1 duó, vagy trió, vagy kvartett megfelelő szólama
1 előadási darab zongorakísérettel
- „B” tagozat: Egy másfél oktávos skála, öt képlettel
3 etűd
1 barokk szonáta lassú és gyors tétele
2 különböző karakterű előadási darab

Ütőhangszerek

- Előképző 1-2.:** 2 gyermekdal, vagy népdal
Balázs - Kósa – Zempléni: Csengő-bongó

- Előképző:** 3 etűd (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)
2 népdal
1 etűd (Zempléni: Ütős – ABC)

- 1. évfolyam:** Skála (1# - 1b)
2 népdal
3 etűd (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)
1 duó (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)
1 előadási darab zongorakísérettel (Zempléni:
Ütős – ABC)
1 kamaradarab

2. évfolyam:

- „A” tagozat: Skála (2# - 2b)
2 népdal
3 etűd (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)
1 előadási darab zongorakísérettel
(Zempléni: Ütős – ABC)
1 kamaradarab
1 oldal (Balázs: Technikai 3 dobra)

3. évfolyam

- „A” tagozat Skála (4# - 4b)
3 etűd (Knauer: Kisdobiskola)
3 etűd (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)
1 előadási darab zongorakísérettel (Zempléni:

Ütős – ABC)

1 előadási darab zongorakísérettel (Kurpinszky)

1 kamaradarab

1 oldal (Balázs: Technikai 3 dobra)

4. évfolyam

„A” tagozat:

Skála (4# - 4b) + hármashangzat felbontás

3 etűd (Knauer: Kisdobiskola)

3 etűd (Balázs–Zempléni: Kisdobiskola)

1 előadási darab xilofonra (Kurpinszky)

1 kamaradarab

1 oldal (Balázs: Technikai 3 dobra)

Nesztor: Ritmusjáték és Jazzdob iskola I.

5. évfolyam

„A” tagozat:

Skála (7# - 7b) + hármashangzat felbontás

3 etűd + duó (Knauer: Kisdobiskola II.)

1 előadási darab xilofonra (Kurpinszky)

1 kamaradarab (dallamhangszeren)

1 oldal (Balázs: Technikai 3 dobra)

Nesztor: Ritmusjáték és Jazzdob iskola II.

6. évfolyam:

„A” tagozat:

Skála (7# - 7b) + hármashangzat felbontás

3 etűd + duó (Knauer: Kisdobiskola II.)

1 előadási darab xilofonra (Kurpinszky)

1 kamaradarab (dallamhangszeren)

1 oldal (Balázs: Technikai 3 dobra)

Nesztor: Ritmusjáték és Jazzdob iskola III..

7-10. évfolyam:

„A” tagozat:

Dobszerelés gyakorlatok (Gáti Pál: Dobiskola

Bányai: Jazzdob iskola)

1 előadási darab dallamhangszeren, zongorakísérettel

Kamaradarabok

A „B” tagozatos növendékek tananyagában nagyobb hangsúlyt kap a technika fejlesztése, dallamhangszereken való játék, a zeneirodalom népszerűbb műveinek ismerete, a hangszerkezelés magas szintű alkalmazása.

Gitár

Előkészítő 1-2.: 1 könnyű etűd, 3 gyermekdal, vagy népdal

1.évfolyam: 1 etűd, 2 népdal, 1 kétszólamú népdal

2. évfolyam:

„A” tagozat 1 Carulli, vagy Carcassi etűd, 2 könnyű

kétszólamú darab

„B” tagozat	1 skála, 1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
<u>3. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
<u>4. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 skála, 1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
<u>5. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
„B” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
<u>6. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
„B” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
<u>7-10. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab
„B” tagozat	1 etűd, 3 különböző karakterű előadási darab

Zongora

<u>Előképző 1.:</u>	2-3 gyermekdal kotta nélkül
<u>Előképző 2.:</u>	3-4 kétkezes gyermekdal kotta nélkül
<u>1. évfolyam:</u>	1 kis etűd és két különböző karakterű darab 1 Mikrokozmosz
<u>2. évfolyam:</u>	
„A” tagozat:	1 etűd 2 karakterdarab
„B” tagozat:	1 etűd 1 Bach darab 2 különböző karakterű darab
<u>3. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 Bach darab 1 klasszikus mű 1 Bartók mű 1 etűd
„B” tagozat:	1 etűd 1 Bach mű 1 szonatina tétel 1 romantikus mű
<u>4. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	1 etűd 1 szabadon választott mű 1 XX. századi darab
„B” tagozat	1 etűd

1 klasszikus mű
1 romantikus darab
1 XX. századi mű

5. évfolyam:

„A” tagozat 1 etűd
1 barokk mű
1 Bartók darab
„B” tagozat 1 Bach
1 szonatina, vagy szonáta
1 romantikus darab
1 XX. századi mű

6. évfolyam

„A” tagozat 3 szabadon választott mű
„B” tagozat 1 etűd
1 barokk mű
1 szonáta
1 romantikus darab
1 XX. századi, vagy impresszionista mű

7-10. évfolyam:

„A” tagozat 4 különböző stílusú mű
„B” tagozat 4 különböző stílusú mű + 1 etűd

Hegedű-gordonka

Előképző 1-2.: 3 gyermekdal eljátszása, ebből legalább egy vonóval, a többi pizzicato játékmóddal

1.évfolyam: 2 népdal
1 előadási darab

2. évfolyam:
„A” tagozat 1 etűd, 1 népdal, 1 előadási darab
„B” tagozat 2 etűd, 2 előadási darab

3. évfolyam:
„A” tagozat 1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat 2 etűd, 2 előadási darab

4. évfolyam:
„A” tagozat 1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat 2 etűd, 2 előadási darab

5. évfolyam:
„A” tagozat 1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat 1 etűd, barokk szonáta két tétele
1 előadási darab

6. évfolyam:
„A” tagozat 1 etűd, 2 előadási darab
„B” tagozat 1 etűd, barokk szonáta két tétele

1 előadási darab

7-10. évfolyam:

„A” tagozat 1 etűd, 2 előadási darab

„B” tagozat 1 etűd, barokk szonáta két tétele,
versenymű saroktétele, vagy előadási darab

Oboa

Előkészítő 1-2.: 4 etűd
4 népdal vagy gyermekdal

1. évfolyam: 1 skála
4 etűd
4 népdal vagy gyermekdal
1 előadási darab

2. évfolyam: 2 skála
4 etűd
2 népdal vagy gyermekdal
1 előadási darab

3-8. évfolyam: 2 skála
6 etűd
2 előadási darab

„B” tagozat ugyanaz, mint az „A” tagozat, csak magasabb minőségi színvonalon. A fenti követelmény bizonyos esetekben eltérhet a tanuló (gyermek) korától és tehetségétől függően.

Klarinét

Előkészítő 1-2.: Hangszerismeret (részek, nád, karbantartás)
Kottaismeret, légző gyakorlatok
Ritmusismeret, hangterjedelem (kis g – a’)
Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.: 1-10
Valamint könnyebb népdalok játszása kotta nélkül
2 etűd, 2 népdal vagy gyermekdal kotta nélkül

Előkészítő: Légző gyakorlatok, módosított hangok (fis’; b’)
5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.)
5 népdal vagy gyermekdal kotta nélkül

1. évfolyam: 5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.)
5 népdal vagy gyermekdal kotta nélkül
1 skála
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

2. évfolyam:
„A” tagozat: 5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.)
5 népdal vagy gyermekdal kotta nélkül
1 alapskála (2# - 2b)

„B” tagozat: 1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.)
5 népdal kotta nélkül
1 alapskála (2# - 2b)
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

3. évfolyam:

„A” tagozat: 5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.)
1 alapskála + hármashangzat felbontás
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: 5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.)
1 alapskála + hármashangzat felbontás +
domináns vagy szűkített szeptim
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

4. évfolyam:

„A” tagozat: 5 etűd (Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.)
1 alapskála + hármashangzat felbontás +
domináns vagy szűkített szeptim
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: Baermann skálaiskola
5 etűd (Klose, Janjean I.)
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
Kamarazene

5. évfolyam:

„A” tagozat: 5 etűd (Demnitz, Kurkiewicz I.)
1 alapskála + hármashangzat felbontás +
domináns vagy szűkített szeptim + terc
1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: Baermann - féle skálaiskola
5 etűd (Klose, Janjean I.)
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

6-8 évfolyam:

„A” tagozat: 5 etűd (Demnitz, Kurkiewicz I.)
1 variációkkal
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: Baermann - féle skálaiskola
5 etűd (Klose, Janjean I.)
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
Duó, trió.

Kürt

Előképző 1-2.: Feladata: könnyen játszható anyagon keresztül
megalapozni a hangszeres továbbtanulást.
könnyű gyermekdalok

- 2 etűd
1 előadási darab kotta nélkül
- 1. évfolyam:**
1 skála egy oktáv hangterjedelemben
1 kantiléna kotta nélkül
4 különböző stílusú szemelvény
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
- 2. évfolyam:**
„A” tagozat: 1 skálapár
2 kantiléna kotta nélkül
4 különböző karakterű gyakorlat
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: 1 skálapár
2 kantiléna kotta nélkül
4 különböző karakterű gyakorlat
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
Lapról olvasás
- 3. évfolyam:**
„A” tagozat: 2 skála
2 kantiléna kotta nélkül
1 barokk szemelvény +4 etűd
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
„B” tagozat: 2 skála
2 kantiléna kotta nélkül
1 barokk szemelvény +4 etűd
2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel
Lapról olvasás
- 4. évfolyam:**
„A” tagozat: 2 skála másfél oktávon tercskálával
2 kantiléna kotta nélkül
4 különböző karakterű etűd
2 előadási darab kotta nélkül zongorakísérettel
„B” tagozat: 2 skála másfél oktávon tercskálával
2 kantiléna kotta nélkül
4 különböző karakterű etűd
2 előadási darab kotta nélkül zongorakísérettel
Lapról olvasás, Transzponálás „Esz” kürtbe
- 5-8. évfolyam:**
„A” tagozat: 2 kantiléna kotta nélkül
2 különböző stílusú gyakorlat
2 előadási darab: 1 lassú és 1 gyors
„B” tagozat: 2 kantiléna kotta nélkül
2 különböző stílusú gyakorlat
2 előadási darab: 1 lassú és 1 gyors

Lapról olvasás
Transzponálás „É” és „D” kürtbe

Mélyrézfúvós (harsona, tenorkürt, baritonkürt, tuba)

Előképző 1-2.: 2 etűd, 2 népdal vagy gyermekdal kotta nélkül

1. évfolyam:
1 skála
2 gyakorlat
1 előadási darab

2. évfolyam:

„A” tagozat: 1 skála
4 gyakorlat
1 előadási darab

„B” tagozat: 1 skála variációkkal
4 gyakorlat (2 kottából, 2 kotta nélkül)
2 előadási darab (kotta nélkül)

3. évfolyam:

„A” tagozat: 1 skála variációkkal
4 gyakorlat (2 kottából, 2 kotta nélkül)
2 előadási darab (kotta nélkül)

„B” tagozat: 1 skála variációkkal
4 gyakorlat (2 kottából, 2 kotta nélkül)
2 előadási darab (különböző zenei korszakból,
kotta nélkül)

4. évfolyam:

„A” tagozat: 1 skála variációkkal
4 etűd
2 előadási darab (kotta nélkül)

„B” tagozat: 1 skála variációkkal
4 etűd
2 előadási darab (különböző zenei korszakból,
kotta nélkül)

5. évfolyam:

„A” tagozat: 1 skála variációkkal
4 etűd
2 előadási darab (különböző zenei korszakból,
kotta nélkül)

„B” tagozat: 1 Dúr és 1 moll skála variációkkal
4 etűd
2 előadási darab (különböző zenei korszakból,
kotta nélkül)

6-8 évfolyam:

„A” tagozat: 1 Dúr és 1 moll skála variációkkal
4 etűd (3 kottából, 1 kotta nélkül)

2 előadási darab (különböző zenei korszakból,
kotta nélkül)

„B” tagozat: 1 Dúr és 1 moll skála variációkkal
4 etűd (3 kottából, 1 kotta nélkül)
1 előadási darab (szonáta)
1 előadási darab (XX. századi darab)

Szaxofon

Előképző 1-2.: Hangszerismeret (fúvóka, nád)

Kottaismeret

Ritmusismeret

Zenei alapfogalmak

1. évfolyam:

1 skála (1# - 1b)

2 különböző karakterű etűd

1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

2. évfolyam:

„A” tagozat

1 skála (2# - 2b)

4 etűd

1 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

„B” tagozat

1 skála (2# - 2b) variációkkal

4 etűd

2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

3-8. évfolyam:

„A” tagozat

1 skála

5 etűd

2 előadási darab kotta nélkül, zongorakísérettel

A „B” tagozat: az anyagmennyiség és felépítés megegyezik az „A” tagozat anyagával, de természetesen magasabb színvonalúak az etűdök és az előadási darabok is.

2. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - NÉPZENE

Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel szeretnénk hozzájárulni nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismeretének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a variációképző–rögtönzőkészség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tisztelésére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat – kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket – megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam– és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene – és hagyományos közegében tanulásának folyamata is – alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres–énekes együttműködésnek kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Vonós és tekerő tanszak tantárgyai: népi hegedű, népi

Fúvós tanszak tantárgyai: népi furulyák

Pengetős tanszak tantárgyai: citera

Hangszeres tanszakok – egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*, népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz**, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, kamarazene, zenekar,

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongorakíséret): a hangszeres tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

** A néprajz kötelezően választható tantárgyként csak az alapfok 5. évfolyamtól tanulható.

Tananyag

Iskolánk – a Művelődési és Közoktatási Miniszter által kiadott -, Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló, a 32./1999. (VIII. 18.) OM. sz. rendelettel módosított 27./1998. (VI. 10.) MKM. sz. 3. §-ának (3) bekezdése alapján a rendeletben közölt tanterveket veszi alapul. Iskolánk tantestülete a központi tanterveket **változtatás nélkül** elfogadta és **helyi tantervként bevezette**.

A javasolt tananyagokat és a felhasználható kotta- és módszertani anyagokat évfolyamonkénti megbontásban minden pedagógus alkalmasnak találta az alapvizsga célkitűzéseinek eléréséhez.

Ezen központi tantervi követelmények alapján intézményünk kollektívája az év végi beszámoló anyagát az iskola vezetésével és a tanszakvezetővel egyeztetve az alábbiakban jelöli ki, a 2011/2012-es tanévtől kifutó rendszerben.

Főtárgyi beszámoló anyag tanszakonkénti lebontásban

Népzene (citera, népi hegedű, népi furulya)

<u>Előképző:</u>	3-4 egyszerű gyermekdal kotta nélkül
<u>1. évfolyam:</u>	6-8 nagyobb hangterjedelmű gyermekdal, régi stílusú népdal kotta nélkül
<u>2. évfolyam:</u>	6-8 nagyobb hangterjedelmű, bonyolultabb ritmikájú népdal kotta nélkül, az éves technikai követelményeknek megfelelően
<u>3. évfolyam:</u>	6-8 különböző karakterű népdal kotta nélkül, az éves technikai követelményeknek megfelelően
<u>4. évfolyam:</u>	10-12 legalább két különböző tájegységre jellemző népdal, ill. 1 népdalcsokor kotta nélkül
<u>5. évfolyam:</u>	10-12 legalább két különböző tájegységre jellemző népdal, ill. 2-3 népdalcsokor
<u>6. évfolyam:</u>	3-4 szabadon választott népdalcsokor három különböző tájegység szerinti összeállítás

3. ZENEMŰVÉSZETI ÁG - ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE

Az alapfokú elektroakusztikus zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó elektroakusztikus zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására a digitális technika modern eszközeivel.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai: szintetizátor–keyboard

Hangszeres tantárgyak – egyéni képzés

„A” tagozat

Főtárgy: szintetizátor–keyboard

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező *

Kötelezően választható tantárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, kamarazene

Választható tantárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, kamarazene, második hangszer

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Tananyag

Iskolánk – a Művelődési és Közoktatási Miniszter által kiadott -, Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló, a 32./1999. (VIII. 18.) OM. sz. rendelettel módosított 27./1998. (VI. 10.) MKM. sz. 3. §-ának

(3) bekezdése alapján a rendeletben közölt tanterveket veszi alapul. Iskolánk tantestülete a központi tanterveket **változtatás nélkül** elfogadta és **helyi tantervként bevezette**. A javasolt tananyagokat és a felhasználható kotta- és módszertani anyagokat évfolyamonkénti megbontásban minden pedagógus alkalmasnak találta az alapvizsga célkitűzéseinek eléréséhez.

Ezen központi tantervi követelmények alapján intézményünk kollektívája az év végi beszámolókat az iskola vezetésével és a tanszakvezetővel egyeztetve az alábbiakban jelöli ki, a 2011/2012-es tanévtől kifutó rendszerben.

Főtárgyi beszámolókat anyaga tanszakonkénti lebontásban

Szintetizátor–keyboard

<u>Előképző 1-2.:</u>	2 könnyű gyermekdal egyujjas arranger kísérettel
<u>1. évfolyam:</u>	C-dúr skála jobb és bal kézzel, 2 egyszerű tánczenei szám előadása arranger kísérettel hármashangzatfogásokkal
<u>2. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	3 különböző ritmuskíséretű szám előadása arranger kísérettel, hármashangzatfogásokkal
„B” tagozat	3 különböző ritmuskíséretű szám előadása arranger kísérettel, hármashangzatfogásokkal 1 klasszikus mű előadása zongorán
<u>3. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	3 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák
„B” tagozat	3 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák 1 klasszikus mű előadása zongorán
<u>4. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	4 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített harmóniák
„B” tagozat	4 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák 2 klasszikus mű előadása zongorán
<u>5. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	4 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák
„B” tagozat	4 különböző ritmuskíséretű szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák 2 klasszikus mű előadása zongorán
<u>6. évfolyam:</u>	
„A” tagozat	5 különböző ritmuskíséretű tánc- és jazz-zenei szám előadása, amelyben

szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák arranger kísérettel,
és arranger kíséret nélkül
2 szabadon választott előadási darab

„B” tagozat 5 különböző ritmuskíséretű tánc- és jazz-zenei szám előadása, amelyben
szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák arranger kísérettel,
és arranger kíséret nélkül
2 szabadon választott előadási darab
1 saját szerzemény bemutatása

4. TÁNCMŰVÉSZETI ÁG - NÉPTÁNC

Táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Fejlessze

- a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját,
- testi-lelki állóképességét,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen

- egészséges, jó tartású, jó mozgású tanulókat,
- táncművészetet értő közönséget,
- táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel

- a szakirányú továbbtanulásra.

Az alapfokú táncművészeti oktatásnak nem célja a hivatásos és versenytáncos képzés, de célja a tehetséges tanulók pályára irányítása, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra ösztönzése.

Az alapfokú néptánc oktatás célrendszere és funkciói

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. A kárpát–medencei táncgyógyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat. A tánc célrendszerében jelentős szemléletmód változás következett be, középpontba került a tanulók technikai felkészültségének megalapozása, amely során alkalmassá válnak a különböző táncok újraalkotására, szabad és kötött formákban történő megjelenítésére. Előtérbe került a helyi táncanyag, táncgyógyomány tanításának elsődlegessége, amely végigkísérheti az egész oktatási folyamatot. Nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. A spirális elrendezés elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremtve az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét. A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára – beleértve a kisebbségeket valamint a hátrányos helyzetű gyermekeket is – az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

Fontos, de inkább alapvető az a természete a néptáncoktatásnak, hogy olyan közösségi alkalmat teremtsen intézményi keretek között, mely szakít a hagyományos informális oktatási

metodikával, hiszen a személyes elhatározás alapján lép be ebbe az oktatásba a tanuló. Így a közösségi együttműködés, tolerancia, illetve egyéb közösségi írott és íratlan szabályok ismerete, betartása is elengedhetetlen a működéshez. Közösségteremtő, közösségépítő, és mindezt úgy teszi, hogy a tanulók a saját hagyományos kultúrájukat művelik közben. Cél, hogy minden tanuló olyan használható, a hagyományokban gyökerező tudást szerezzen, melyet az általános alapfokú oktatásban nem lehetséges, ezért azt kiegészítve működik. Ennek a tudásnak alkalmasnak kell lenni arra, hogy egyes élethelyzetbeli nehézségre megoldást nyújtson (tolerancia, közösségi munka, együttélés). Nem cél, hogy mindenki a jelen művészeti ág legkiemelkedőbb egyéniségévé váljon, de cél, hogy e- és más egyéb művészeti ág tisztelője legyen. Emellett azonban fontos a tehetség gondozás is. A kiemelkedő tehetségek megtalálása, tehetségük fejlesztése, pályaeorientáció.

A képzés struktúrája

Tantárgyak

Főtárgy:

- Népi játék, néptánc

Kötelező tantárgyak:

- Folklórismeret
- Tánc történet

Kötelezően választható tantárgyak:

- Népi ének
- Folklórismeret
- Tánc történet
- Kinetográfia

Szabadon választható tantárgyak:

A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3	3
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1		
Kötelezően választható tantárgy											1	1
Választható tantárgy	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

Egyes évfolyamok tematikája

- 1. évfolyam:** 1 énekes gyermek – játékfüzés bemutatása ugrós etűd részlettel
2. évfolyam: ugrós koreográfia bemutatása
3. évfolyam: tiszai dialektus egy csárdásából koreográfia bemutatása
4. évfolyam: erdélyi dialektus egy táncából koreográfia bemutatása
5. évfolyam: egy tiszai és egy erdélyi dialektusbeli tánc koreográfiájának bemutatása
6. évfolyam: a dunántúli dialektusterület egy vidékének teljes táncrendjéből koreográfia bemutatása
7. évfolyam: a tiszai dialektusterület egy vidékének teljes táncrendjéből koreográfia bemutatása
8. évfolyam: az erdélyi dialektusterület egy vidékének teljes táncrendjéből koreográfia bemutatása
9. évfolyam: mezőségi, vagy kalotaszegi táncrendből koreográfia bemutatása
10. évfolyam: a kárpát – medencében élő magyarság egy nemzetiségének táncrendjéből koreográfia bemutatása

Tananyag

Előképző 1-2. évfolyam **Népi játék – Néptánc – Népi ének**

Népi játékok:

A legfontosabb követelmény, hogy a gyerekek semmi nemű külső kényszerítő körülményt ne érezzenek, a foglalkozásokon a szabad cselekvés érzetét kell kelteni, hogy pszichológiai (külvilággal való ismerkedés, készségek, tevékenységek elsajátítása, begyakorlása, önértékelés kialakulása) és társadalmi (alkalmazkodó képesség, szabálytudat, hierarchia) szerepe miatt a gyerekek életében méltó helyet foglalhasson el. a gyerekeknek is szükségük van arra az érzésre, hogy ők is alakíthatják a világot, nem pedig előre meghatározott, eldöntött, megváltoztathatatlan utakat kell végigjárniuk.

Eszközös ügyességi játékok: (kacsázás, csigázás, bicskázás, golyózás-gombozás, ugrókötelezés, labdajátékok). Az a lényeg, hogy valamely eszközzel a játészó kellő ügyességgel tudjon bánni, ami egyértelműen meghatározza a játék módját.

Sportjellegű népi játékok: (bigézés, csülkőzés, kanászos, göncölés, tekézés, métázás). Kiválóan alkalmasak jellembeli tulajdonságok (ügyesség, bátorság, önuralom, önzetlenség, gyors felfogóképesség, versenyszellem) fejlesztésére.

Mozgásos játékok: (ügyességi és erőjátékok, fogócskák, vonulások). Természetesen a mozgás a központi elem, annak elvégzése a játék lényege és célja.

Szellemi játékok: (kitalálós, rejtő-kereső, tiltó). Szükséges, hogy a résztvevők jó memóriával, gyors reagálási képességgel, furfanggal, önuralommal, tudással rendelkezzenek, vagyis az eszüket kell használniuk.

Párválasztó játékok: (körjáték, leánykérők, társas). A gyerekek életében ugyan olyan fontosak az érzelmi kapcsolatok, mint a nagyobbak vagy a felnőttek esetében. A szűkebb családi kötelékből a tágabb közösségbe kikerülve a szeretet átvetődik a barátokra is.

Mondókák, kiolvasók, kisorsolók: (természet, növény, állat, egyéb hangutánzók, csúfolók). Mindig valamilyen konkrét alkalomhoz vagy szándékhoz kapcsolódik, sajátos, mással fel nem cserélhető szerepe, funkciója van.

Néptánc

A hagyományos paraszti szokásrendben a tánc tanulása apró gyermekkorban elkezdődött és az évről-évre gyarapodó tudás vezetett a tánc funkcionális használatához. A könnyed, erőfeszítést mellőző elsajátításra törekedjünk.

A játékokhoz fűződő lépések: szép, egyenletes járás, futás, egyes-kettes csárdás, szökellő, galopp, sarkazó, szökdelés, stb. saját énekhangra

Egyszerűbb néptánc típusok: dunántúli dudálás és ugrós, egyszerűbb zárt összefogódzású csárdás elemek zenei kíséretre.

Szabadon választható tantárgy:

Népi ének

A népi gyermekjátékokhoz kapcsolódóan a gyermekjátékok dalok és énekek ismerete. A gyermekjátékok dallamának ismerete, illetve ritmusképletének visszaadása tapssal és dobogással. A negyed- és nyolcad értékek felismerése. Az éneklés megszerettetése. A magyar népzene, népi gyermekjátékdalok, jeles napi dalok megismertetése, a zenei anyanyelv elsajátítása.

Követelmények az előképző elvégzése után

- a tanuló ismerjen legalább 10 kiszámolt, 20 különböző típusú játékot, 10 a táncokhoz kapcsolódó népdalt
- képes legyen a játékokhoz fűződő lépéseket szépen előadni, egyszerű ritmusképleteket visszaadni tapssal, dobogással (4x2/4-es), ugrós és csárdás motívumokból improvizálni
- Önálló játék kezdeményezés.

Alapfok 1-6. évfolyam

Alapfok 1. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika:
járás lábujjhegyen, sarkon, külső és belső láb élen,
futások különböző kartartással, lábemeléssel ,
törzs-, kar-, fej gyakorlatok.

- Speciális gyakorlatok:
helyes testtartás,

pozíciók fogalma (I., II.) - pozícióváltások,
térdhajlítás (demi-plié),
féltalpra emelkedés (relevé),
lábcúsztatás (battemend tendü).

Népi ének, ritmika (kötelezően választható):

- Hangjegyérték gyakorlatok: nyolcad-, negyed-, félértékű járás tapssal,
- Visszhang gyakorlatok,
- Futótűz-ritmus továbbadása tapssal, dobogással
- Népi gyermekjátékok dalanyaga
- Ugrós-csárdás dallamok felismerése, azonosítása
- Hangterjedelem bővítése
- Kis hangterjedelmű dalok játék, tánc közbeni szabad éneklése
- Somogyi és dunántúli dalok (min. 10)

Táncos nyelv:

- irány fogalma: jobb-bal, előre-hátra, rézsút irányok,
- alakzatok: kör, félkör, sor, oszlop, cikk-cakk.

Játék:

- különböző típusú játékok (párválasztó, párcserélő, fogyó-gyarapodó, vonulós, kapuzós, sportos)
- kiolvasók

Néptánc:

- dunántúli ugrós (elsősorban Somogyból) alapmotívumok: cifra, höcögő, térdütögető, csapások és ezek variációi, keresztező futó, vonulós-dudálós motívumok
- eszközös táncok: fiúknak kanásztánc, lányoknak mezőföldi karikázó / egyes és kettes csárdás rugózva, sarkas, sarkas höcögő, lengető höcögő, ezek variánsai, futó-tükörcsárdás

Koreográfia:

- a tanult eredeti anyag és játékok alapján.

Követelmények az alapfok 1. elvégzése után:

- magabiztosan használja a különböző ugrásokat, testfordulatokat
- ismerjen legalább 10 népi játékot (legalább 5 típusból)
- ismerje fel az ugrós és a csárdás dallamokat (10 dalt)
- ismerje a dunántúli táncok közül az ugrós, kanásztánc tánc típusok egyszerűbb motívumait

Alapfok 2. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok:
az eddig tanultak ismétlése, kombinációja
újabb pozíció (V.)
térdhajlítás (grand plié)
lábkörzések a földön
lábemelések (relevé lent)
karpozíciók (I., II., III.)

ugrások: két lábon paralel ugrások (saute)
+1/4-et, 1/2-et fordulva jobbra-balra

Népi ének, ritmika (kötelezően választható):

- Egyenletes járás közben hosszabb ritmusképletek visszatapsolása
- Kétszólamú mozgás gyakoroltatása
- A tanult dalok kísérete ritmushangszerekkel
- Kéz-láb kétszólamú munkája
- A népi játékok dalanyagának ismerete
- Ugrós, dús, lassú és friss csárdás dallamok felismerése, ismerete
- A tanult dalok önálló éneklése (önálló kezdéssel)
- Dinamikai gyakorlatok (gyors-lassú, halk-hangos)
- Zárt hangzók helyes ejtése
- Rábaközi dallamok (min. 10)

Táncos nyelv:

- térirányok (1-8.)
- karakter (stílus) - hasonlóság, azonosság, különbözőség

Játék:

- szerepjátszó és sportos játékok tanulása

Néptánc:

- Rábaközi táncok /dus, verbunk/
- ugrós motívumok Rábaközben: kopogó, sarkas cifra, ugrócsapó és variánsai, terpeszcsapó
- verbunk motívumok (Rábaköz): tapsbemérő, fordulás és variációi, lengető-séta, pattintó, csapó, hegyező

Koreográfia:

- a tanult anyagból.

Követelmények az alapfok 2. elvégzése után:

- mozgásában tudatosan használja a térdhajlítást, féltalpra emelkedést
- ismerjen legalább 10 népi játékot (legalább 5 típusból), aktív részvétel a játékokban
- a tanult rábaközi dalokat tudja önállóan elénekelni
- ismerje a rábaközi táncok közül a dús, verbunk tánc típusok egyszerűbb motívumait
- legyen képes improvizálni a tanultakból.

Alapfok 3. évfolyam

Tánctechnika:

- gimnasztika
- speciális gyakorlatok:
az eddig tanultak kombinációja
lábdobások
fejkapás technika
forgás

Népi ének, ritmika:

- Kontrás taps gyakorlása
- Járás-futás változó tempójú zenére
- Szólóéneklés fejlesztése
- Hajlítások
- Önálló éneklési stílus kialakítása
- Dél-alföldi dalkincs ismerete

Táncos nyelv:

- tempó: lassú, közepes, gyors (tánctípushoz kötve)
- szimmetria - asszimetria.

Néptánc:

- Dél-alföldi páros ugrós: egyes csárdás (pihenő), előrevágós cifra, oldalazó, hátravágó, kopogó, légbokázó-cifra, futó cifrával, csapások, haladó bokázók, föld-csapó, szökellős dobogó.
- Dél-alföldi csárdás: kettes csárdás, darudübögő, fent hangsúlyos páros forgás, forgás váltók (huppantós, ledobbantós, bokázós), páros bokázó, oldalt dobantós, kisharang, fél fordítós (döntéssel is), előre-hátrahaladó
- Moldvai körtáncok

Daltanulás:

- Dél-alföldi és moldvai dallamok

Koreográfia:

- a tanult anyagból

Követelmények az alapfok 3. elvégzése után:

- az ismert motívumokkal tudjon helyben forogni, illetve haladni
- tudja a pozíciógyakorlatokat összekapcsolni
- ismerjen további 10 népi játékot (legalább 5 típusból), aktív részvétel a játékban
- a tanult dél-alföldi dalokat tudja önállóan elénekelni
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a Dél-alföldi táncok közül az oláhos és lassús motívumait
- tudja a moldvai körtáncok közül: kezes, öves, keresel, zdrabuleanka, kecskés táncokat.

Folklórismeret:

Népszokások bevezetése: az egyes népszokásokat konkrét ismertetése előtt világossá kell tenni általában a néphagyomány ünnepi rítusainak formai összetevőit, illetve történelmi rétegeik eredetének forrásait. Ezek az alapok a továbbiakban folyamatosan alkalmazhatók a konkrét ünnepi szokások magyarázatánál.

A tanulók előtt világossá kell tenni, hogy egy-egy jeles napi rítus formailag a következő elemeket tartalmazza, azaz kellett tartalmaznia eredeti formájában:

- rítuscselekmény
- mondott rítusok (ének, mondóka, szerepszöveg)
- rítusmagyarázat (eredetmonda, a szokás funkciójának, miértjének népi magyarázata)

A magyar népszokások kialakulásában szerepet játszó történelmi kultúrákör megismerése:

- a kereszténység előtti magyarság szokás- és hiedelmvilágának maradványai
- a görög-római antikvitás elemei

- a germán-kelta-szláv európai pogányság nyomai
- a zsidó-keresztény kultúrakör meghatározó és asszimiláló hatásai.

A paraszti és ünnepi időpontjait befolyásoló, különböző történelmi időszámítási rendszerek:

- Hold év-nap év (állandó és mozgó ünnepek)
- évkezdő időpontok (ádvent, karácsony, újév, Szent György nap)
- Vigília-jelenség (a nap kezdetének változó felfogása)
- ünnepi félév - gazdasági félév
- napfordulók, napéjegyenlőségek.

A téli napforduló ünnepköre:

Advent (“Kisböjt”)

- Időbeli meghatározása, egyházi értelme, jelentősége
- A fonó szokásköre, szerepe a falu téli szokásaiban
- Disznótor
- Ádvent-kezdő névnapok, a hozzájuk kapcsolódó mágikus, jósló praktikák (András, Katalin, Borbála)

Miklós nap (dec. 6.)

- Miklós püspök legendája (ajándékozás)
- Fonóbeli alakoskodás

Luca nap (dec. 13.)

- Egykori évkezdés, napforduló
- Luca apokrif szent-női démon (kapcsolata a fénnel, a baromfi termékenységével)
- Lucajárás
- Kotyolás
- Luca szék, hiedelemmondák

Karácsony (dec. 25-26.)

- Szentest (vigília-kérdés)
- A téli napforduló pogány ünnepe (Baldr-mítosz)
- Keleti misztérium-kultuszok
- Hanuka
- Újszövetségi történet (Jézus születése)
- Karácsonyi asztal, étkezési szokások, halottkultusz
- Mágikus és jósló praktikák
- Kántálás, névnapköszöntők, vesszőhordás, Paradicsom-játék

Betlehemezés

- Jézus születésének dramatizált megjelenítése

Regölés

- Fő időpontja István napja (vértanú)
- Jelmezek, szereplők, hangszerek
- A rítusének szövegének elemzése (szarvas-ének, párosító, jókívánság, koledálás)
- Földrajzi-történelmi elterjedése

- Ósvallási ősköltészeti elemek

Aprószentek (dec. 28.)

- Újszövetségi történet
- Korbácsolás, vesszőzés
- Legényavatás

Szilveszter - Újév (Kiskarácsony)

- Évkezdő szokások: zajkeltés, pásztorjárás, köszöntők, aranyosvíz
- Mágikus és jósló praktikák
- Étkezési szokások
- A moldvai magyarok "hejgetése"

Vízkereszt (jan. 6.)

- Újszövetségi történeti (a három napkeleti bölc, Jézus megkeresztelése, kánai menyegző)
- Vízszentelés, krétaszentelés, házszentelés
- Csillaghordás, csillagének

Alapfok 4. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok:
Az eddig tanultak nehezített változatai
Ugró (addablé, jeté)
Forgások diagonálban

Népi ének, ritmika:

- Nehezebb visszhanggyakorlatok
- Koordinációs gyakorlatok
- Hangterjedelem bővítése
- A tanult táncok dalainak további ismerete
- Új-régi stílusú népdalok (tudatosítás)
- Lassú-friss tempó tudatosítása
- Ütemváltó dallamok
- Szatmári dallamok

Néptánc:

- Szatmári verbunk, lassú és friss csárdás:
Különböző csárdások, cifra variációk, hegyező, bokázók, kisharang, keresztelő, fonás előre -
hátra, félfordító, lábfelhúzó (csizmaszárító) fenthangsúlyos páros forgás, kiforgató, fiúknak
csapások
Hajlikázó: vonulódok, kapuzók, egyéni szatmári figurák
Széki négyes és csárdás:
Bekezdő, lépő, váltó, séta-cifra, kopogók, páros forgás

Daltanulás:

- Szatmári és Széki dallamok

Koreográfia:

- Szatmári anyagból

Követelmények az alapfok 4. elvégzése után:

- ismerje a lábkörzéseket, tudja ezeket végrehajtani
- tudjon kombinált gyakorlatokat összekapcsolni
- ismerjen 5 eszközös, ügyességi, sportszerű játékot
- tudjon hosszabb ritmusképleteket memorizálni
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a Szatmári táncrendből: verbunk, lassú és friss csárdás, hajlikázó táncok motívumait
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között.

Folklórismeret:

Jeles napok Vízkereztől Dömötör napjáig:

Farsang (jan. 6. - húshagyókedd)

- Házasságkötések és az ezekhez kapcsolódó többnapos multságok
- A pártában, illetve nőtlenül maradt házasulandó korban lévők tréfás-komoly megszegyenítése (tuskóhúzás, szűzgulyafordítás stb.)
- A mohácsi sokacok busójárása
- A hétfalusiak borica-tánca (európai moreszka hagyomány)

A farsang szoláris jeles napjai

- Február 2. Gyertyaszentelő (időjárásjóslás)
- Február 3. Szt. Balázs püspök legendája, balázsolás, iskolástoborzás

Nagyböjt

- Egyházi-vallási értelme, tilalmak, kötelességek
- Böjti játékok, karikázó
- Gergely-járás

Virágvasárnap

- Újszövetségi történet (Jézus bevonulása Jeruzsálembe)
- Barkaszentelés, barkával kapcsolatos mágikus praktikák
- Kiszehordás, villózás, zöldág-járás

Nagyhét

- Az újszövetségi passió-történet kivetítve a hét egyes napjaira
- Általános lusztrációs, megtisztító rítusok

Nagycsütörtök

- A harangok "Rómába menetel", kereplés
- Rituális mosakodás, szótalan víz, hollóvíz, féregüzés

Nagyszombat

- Új tűz gyújtása, tűzszentelés

Húsvét vasárnapja

- Hajnali Jézus-keresés, halottkultusz maradványai
- Körmenet, határjárás, határkerülés
- Ételszentelés, étkezési szokások, húsvéti asztal

Húsvét hétfő (“vízbevető”)

- Termékenységvarázsló locsolás, vesszőzés
- Tojásajándék, a tojás mitikus jelentősége, szimbolikája
- Keddi viszontöntözés

Fehér vasárnap (mátkáló vasárnap)

- Komatál küldés
- A “műrokonság” (komaság, mátkaság) jelentősége a paraszti életben

Zöldfarsang (húsvétól pünkösdig)

- Játszó A fiatalok játékszokása
- Pünkösd

Újszövetségi értelmezés

- A természet megújulásának ünnepe (római Florália, zsidó Sávutó)
- Pünkösd király és királynéválasztás, jelképes házasságuk a termékenység serkentése végett (Hortobágyon sportszerű pásztorjátékok)
- A pünkösd királyné körülhordozása, mint vallási emlékűnnep, és mint kender növekedését serkentő mágikus szertartás
- Árpád házi szent Erzsébet legendája, rózsacsoda, pünkösd rózsa
- A májusfa állítása, a májusfa “kitáncolása” (táncmulatság rendezése), a májusfa kidöntése az ünnepkör lezárásaként

A húsvét-pünkösd ünnepkör szoláris ünnepei:

Szent György nap (ápr. 24.)

- Kezdő jellegű gonoszjáró nap, első kihajtás, harmatszedés
- Körmenetek, határjárások
- Varázslások, mágikus eszközök szerzése-készítése, gyógyfüvek gyűjtése
- Elvásott kincsel kapcsolatos hiedelmek
- Időjóslás

Május elseje

- Az újjászülető természet ünnepe, természetben tartott multságok (majálisok)
- Fontos gonoszjáró nap, a boszorkánygyűlések jeles dátuma
- Májusfaállítás, mint szerelmi jel

Szent István napja (jún. 24.)

- Nyári napforduló
- Rokon népek ünnepei-szláv, germán párhuzamok
- Újszövetségi értelmezése (Keresztelő Szent János ünnepe)
- Nap- és fényszimbolika, mágia (tűzgyújtás, tűzgrás stb.)
- Párosító jelleg, termékenység varázslás, szentiváni ének
- A tűzön füstölt gyógyfüvek, tűzben sült gyümölcsök mágikus hatása
- Gazdasági jeles nap: a gabona töve “megszakad”

Munkavégző ünnepek:

Aratás

- Kezdet: Péter - Pál (jún. 29.) Sárlos Boldogasszony (júl. 2.)
- Aratókoszorú, felvonulás, aratóbál

Szüret

- Hegytörvények
- Szüreti koszorú, szüreti bál
- Kádártánc, kapáscéh (Tokaj - Hegyalja)

Leányvásárok (gesztenyeszüret)

- Az exogám közösségek házasságszerzési alkalmai (Baranya - Sárköz)

Pásztorok és cselédek évadzáró napjai:

Szent Mihály napja (szept. 29.)

- A szezonra szerződött bémunkások elszámolási, esetenként újrafogatási napja
- Bálók
- Időjárás

Vendel (okt. 20.)

- Főként a nyugati területek juhászünnepe

Dömötör (okt. 26.)

- Főként a keleti területeken "juhász újév"

Disznótor (András nap körül, adventben)

- Szűkebb körű, családi multságok
- Nyársdugás

Alapfok 5. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok:
Alapgyakorlatok (rúd és középgyakorlatok)
Lábkörzések (demi rond, rond de jambe par terre)
Ugrások (echappé) fordulva is
Forgások és ugrások diagonálban

Népi ének, ritmika:

- Hosszabb ritmusképletek memorizálása
- Nehezebb koordinációs gyakorlatok
- Régi és új stílusú zene felismerés
- Hosszabb ritmusképletek memorizálása
- Dallamhajlítások
- Önálló éneklési stílus kialakítása
- Ritmushangszeres kíséret
- Rábaközi, széki népdalok ismerete

Néptánc:

- Rábaközi dús (kopogók, cifra variációk, légboka, teszegetők, ugrócsapó és variációi, terpeszcsapók, sétálás)
- Verbunkok, páros verbunkok: falvankénti bontásban (Szil, Szany, Kapuvár, Vitnyéd)
- Rábaközi csárdás: kettes “rezgő” csárdás (elsősorban Kapuvár), lassú csárdás variációk, lent hangsúlyos páros forgás, forgásváltók, előre-hátrahaladó forgás, csalogatós és párelengedő motívumok, friss csárdás, kiforgatások, páros vonulós táncok
- Széki négyes, csárdás, valamint sűrű és lassú tempók motívumainak ismerete

Daltanulás:

- Rábaközi dús, verbunk, páros verbunkok és csárdás dalok, széki négyes, csárdás dalok

Koreográfia:

- Rábaközi dús, páros verbunk, lassú és friss csárdás, páros vonulós

Követelmények az alapfok 5. elvégzése után:

- tudja a tanultakat kombinálni
- ismerje a tánctanuláshoz szükséges technikai elemeket
- ismerjen további 5 eszközös, ügyességi, sportszerű játékot
- bővítse ismereteit a Rábaközi körverbunkról, dusról
- a rábaközi táncrendből (dús, verbunk, lassú és friss csárdás, vonulós), valamint a széki táncrendből (négyes, csárdás, tempók) tudjon magabiztosan improvizálni
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között

Folklórismeret:

Az emberélet fordulói (az átmenetek rítusai):

Születés

- A születendő gyermek tulajdonságainak befolyásolására és megjósolására vonatkozó praktikák, babonák
- Terhes asszony státusza a családban és a falusi közösségben: előjogok és tabuk
- Az újszülött családba fogadásának formái
- Az anyával és az újszülöttel kapcsolatos védelmező mágiák a keresztelőig
- Paszita, komatál
- Keresztelő, névadási szokások, keresztszülők szerepe, keresztelői mulatság
- Asszonyavatás

Gyermekkor

- Gyermekjátékok (táncoktatóval egyeztetve)
- A paraszti gyermekkor tárgyi környezete
- Munkára nevelés, a munkába állás fokozatai
- A gyermekmunka, mint szokásalkalom
- Gyermek kiváltások

Legényélet, leányélet

- Serdülők számára szervezett alkalmak, ahol elsajátíthatják a felnőtt fiatalság viselkedésmódját (serketánc, aprók tánca, gyermeklakodalom stb.)
- A nem felavatott serdülők tilalmai, a tabuk megszegésének megtorlása

- Legényavatás, leányavatás
- Fiatalok együttes szórakozásának, megmutatkozásának többé-kevésbé szervezett alkalmai (táncalkalmak, játszó, kollektív munkaalkalmak)
- Udvarlási szokások, szerelmi élet

Párválasztás

- Szokásjog, a párválasztás szempontjai
- Endogámia, exogámia

A házasság előkészítése

- Közvetítés
- Leánynéző, háztűznéző, kéretés
- A házasságkötést megelőző jogi megállapodások, móríng, hozomány
- Kézfogó, eljegyzés, jegyajándékok
- Próbaházasság

A kereszténység előtti magyarság házassági szokásai

- Történeti források információi
- A recens anyagban fellelhető utalások
- Leányrablás, leányszöktetés, levirátus, asszonyvétel

Lakodalom

- A lakodalmi rítusok rendje
- Lakodalmi tisztségviselők, szerepek (vőfénykönyvek)
- Hérész, hivatalnok
- Tájai eltérések

A házasságok életmódja

- Családformák, nagycsaládrendszer
- Új státusza falu társadalmában, jogok és tilalmak
- Vadházasság, félrelépés, közösségi szankciók

Halál

- A hagyományos paraszti közösségben élő ember viszonya az elmúláshoz
- A halálra való felkészülés
- Haldoklóval kapcsolatos szokások, hiedelmek, mágia, tilalmak
- A sirató
- Temetkezési szokások, a temetés, sírjelek (kitérve a pogány magyarság temetkezés rítusainak emlékeire)
- Halotti tor, gyász, emlékünnepek
- Kísértet, hazajáró halott, halottlátó, halottkultusz maradványai

Alapfok 6. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok: az eddig tanultak ismétlése, kombinációja

Népi ének, ritmika:

- Összetettebb kombinációs gyakorlatok (különböző láb-, kéz-, fejmozgások)
- Különböző tánc típus zenei anyagának felismerése a tanult táncrend alapján

Néptánc:

- Sárközi táncrend - karikázó ismétlése
Ugrós: sárközi cifrák, kiugrók, haladók, kopogók stb.
Verbunk: cifra, keresztező, hátravágó, záró, váltó, hegyező,
Csárdás: kettes csárdás, egylépés, cifra, lippentő, keresztező, bokázó, sarkazó, sergő, forgó, mártogató, kopogók
Felcsíki táncok: páros forgás, kifordítás, forgás irányváltók, páros figurázás, csapásolás.

Daltanulás:

- Sárközi ugrós és csárdás, felcsíki dalok

Koreográfia:

- Sárközi és felcsíki táncrendekből

Követelmények az alapfok 6. elvégzése után:

- tudja a tanultakat kombinálni
- magabiztosan hajtson végre összetett koordinációs gyakorlatot (láb-kéz-fej)
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a Sárközi karikázó motívumait (lépő, csárdás, futó)
- ismerje a sárközi és felcsíki táncrendet, improvizáció a tanultakból
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között

Folklórismeret:

A magyar nép hiedelemvilága:

Bevezetés

- A népszokások anyagának átismétlése, hangsúlyozva a hiedelem összetevőit
- Sámánizmus
- Pogány elemek
- Keresztény elemek

A magyar parasztság hiedelemvilágának történeti rétegei

- Ósmagyar réteg (finnugor illetve ógörög elemek)
- A délkelet-európai sztyeppék nagyállattartó nomádjainak világképe
- Európai pogány réteg (mediterrán antikvitás, germán, kelta, szláv ösvallás)
- Zsidó-keresztény kultúra

A magyar ösvallás

- Régészeti, nyelvészeti és történeti anyagban fellelhető adatok megismerése (többes lélekhit, fordított túlvilág, totemizmus, szakrális fejedelemség)
- Sámánizmus (földrajzi-etnikai elterjedés, története, kutatása)
- A sámánhit alapelemei (közvetítő funkció, transz-technika, született hatalom)
- A sámánizmus nyomai a magyar parasztság kultúrájában (táltos, halottlátó, mesei motívumok), regölés, boricatánc

Világkép

- A sámánhitű népek világképe
- Párhuzamos világismeret elemei (bibliai, iskolai, pogány)
- Világ keletkezéséről szóló mítoszok
- Föld, világfa, életfa, világrétegek, világvége
- Az égitestekkel kapcsolatos hiedelmek
- Szél, vihar, égbolt, szivárvány
- Fémek, kincsmondák
- Tűzkultusz
- Növények
- Állatok (totemizmus, tabunevek)
- Emberi testrészek
- Mesterséges környezet (ház, termőföld stb.)

Természetfeletti lények

- Az alsó mitológiai fogalma, animizmus
- Mesei lények, hiedelemlények
- Metamorfózis, ambivalencia
- Lidérc, ludvérc: fényjelenség, együtháló démon, tüzes ember, segítő mint-mike
- Szépasszony: negatív női démon, megjelenésének helye és ideje, tündérek, kisasszonyok, váltott gyermek
- Környező népek hasonló lényei
- Kísértet, hazajáró halott

Természeti démonok

- Vízi lények
- Egyetemes néphit, és mitológiai párhuzamok
- Eredeti lények
- Gabonadémon
- Óriások, törpék, tündérek (germán, kelta, szláv párhuzamok)

Ördög

- A kereszténység előtti mitológiai degradált alakja
- A bukott angyal mítosza
- A dualisztikus hitvilág démiurgosza
- Alvilági lény, a boszorkányok ura

Luca

- A téli napforduló ambivalens női démona
- Az asszonyi vétségek, tilalmak ellenőrzője
- Baromfi termékenyével való kapcsolata, madáralak
- Szembetegségek gyógyítója
- Apokrif szent

Természetfeletti erővel rendelkező emberek

Táltos

- Sámánizmus, a pogány sámán magyar recens megfelelője
- Táltos mondák

Garabonciás

- Nyugati mágusalak és táltos elkeveredése
- Kelet-nyugat irányú elterjedése

Boszorkány

- Népmesei boszorkányalak (Baba Jaga, vasorrú bába - szláv hatás)
- A középkori boszorkánypercek boszorkányalakja, történeti összefoglalás, boszorkányszervezetek, sátánizmus, eretnekségek, pogány hitmaradványok
- A néphit boszorkánya, történeti elemek, tudományszerzés, oldás-kötés, gyógyítás, metamorfózis, gonoszjáró napok, védekezés, hiedelemmondák.

Tudományosok

- A gonoszok, boszorkányok ellenfelei: tudós pásztor, tudós kocsis, molnár
- Értelmiségi ördögösség: Faust-monda stb.

Látók, nézők, gyógyítók

- Léleklátó, halottlátó
- Jósló koldus vagy vándor
- Javasok, gyógykovácsok

A magyar tündérmesék világának hiedelemlemelei

- Már nem élő hiedelmek alakjai
- Eltérések a valóbban hitt hiedelmek alakjaitól
- A sztyeppei nomád hősénekek hatása

Babonák, babonás cselekmények

- Rontás, igézés
- Szerelmi varázslatok
- Megnyomás, lóvá tevés
- Haszonelvétel
- Védekezési praktikák
- A jövő megismerését és befolyásolását célzó varázslatok
- A szó ereje: ráolvasás, tabunevek, antik párhuzamok

Folklórismeret számonkérési szempontjai 3-6. évfolyamig

Minimumkövetelmények:

- A memoriter szöveg és dallamanyag folyamatos kikérdezése
- Az egyes tárgykörök lezárásakor dolgozat
- Házi dolgozat

A félévi és az év végi vizsgák anyagát a szaktanár állítja össze.

Továbbképző 7-10. évfolyam

A továbbképző 7-10. évfolyamokon a szabadon választható tantárgy: néptánc. Célja, hogy a tanulóknak módot adjon a további fejlődésre, az ismeretek elmélyítésére.

Továbbképző 7. évfolyam

Tánctechnika:

- **Gimnasztika,**
- **Speciális gyakorlatok:**
 az eddig tanultak nehezített változatai,
 ugró (assamblé, jeté) gyakorlatok,
 forgás digonálban

Népi ének, ritmika:

- Összetettebb kombinációs gyakorlatok (különböző láb-, kéz-, fejmozgások)
- Koordinációs gyakorlatok (más táncolnak, és mást tapsolnak)
- A különböző tánc típusú és dialektusú zenei anyagok felismerése, alkalmazása a tanult táncrendekből

Néptánc:

- Széki táncrend:
 négyes és csárdás ismétlése,
 lassú: szép páros összefogódzás, lassú lépő helyben
 fordulva, előre és hátra haladva
 porca-hétlépés motívumok: ropogtató, páros forgás,
 előre-hátra lépő, lány kiforgatása, csapás díszítés
 fiúknak sűrű és ritka tempó: bekezdő, kopogó, csapások, lezárók,
 lábkörzések, figurák
- Somogy táncrend: karikázó és ugrós ismétlése, kiegészítése
Lassú és friss csárdás: kettes csárdás, keresztező csárdás, bokázós csárdás, rezgő, mártogatós, csalogató

Daltanulás:

- Széki lassú, négyes, csárdás dallamok (+ csujjogatások)
- Somogyi dallamok

Koreográfia:

- Széki és somogyi anyagból

Követelmények a továbbképző 7. elvégzése után:

az ismert technikai gyakorlatokat tudja magabiztosan végrehajtani, összekapcsolni

- aktívan vegyen részt a különböző népi játékokban (sportszerű, eszközös, ügyességi)
- tudjon önállóan ritmusképletet alkotni
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a széki és somogyi táncrendeket
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között

Tánc történet:

A színpadi tánc története:

- Romantikus balettek (olasz, dán, francia)
- Klasszikus balettek (orosz)

Megújulás a XX. században:

- Balett (Gyagilev orosz balettje, nemzeti balettek, táncszínház)
- Modern tánc (amerikai, európai, magyar)
- Folklórizmus (jazz, orosz színpadi néptánc, magyar színpadi néptánc)
- Minimum 2 táncelőadás megtekintés, feldolgozása
- Egy együttes próbájának legalább egy alkalommal történő megtekintése, a látottak közös feldolgozása

Továbbképző 8. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok

Népi ének, ritmika:

- Összetettebb kombinációs gyakorlatok (különböző láb-, kéz-, fejmozgások)
- Koordinációs gyakorlatok (más táncolnak, és mást tapsolnak)
- A különböző tánc típusú és dialektusú zenei anyagok felismerése, alkalmazása a tanult táncrendekből

Néptánc:

- Galga-menti táncok - Bag, Kartal, Galgahévíz
Karikázó csárdás, bekezdő, bukós sergő, váltó jobbra-balra
Verbunk: lépő, fordulgotó, bokázó, lengető, cifra, hegyező cifra, oldaltugró, csapó, sarkazó

Csárdás: egyes és kettes csárdás, lengető, aprózó, futó, hegyező cifra, bokázó, mártogató csalogató, lent hangsúlyos páros forgás, eldobások

- Gyimesi táncok
a., Kárpát medencei:
féloláhos
verbunk
lassú és sebes magyaros
lassú és sebes csárdás
kettős jártató és sűrűlője

b., Balkáni táncréteg

- sima héjsza
- korobjászka
- kerekes
- tiszta héjsza
- békási ruszka
- hosszúhavasi
- régi héjsza

c., Közép európai táncréteg

- háromsűrűlős
- egytoppantós
- sántanémetes
- háromtoppantós

hétlépés
porka

Daltanulás, koreográfiák:

- A tanult anyagból

Követelmények a továbbképző 8. elvégzése után:

- az ismert technikai gyakorlatokat tudja magabiztosan végrehajtani, összekapcsolni
- aktívan vegyen részt a különböző népi játékokban (sportszerű, eszközös, ügyességi)
- tudjon önállóan ritmusképletet alkotni
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a galga – menti és gyimesi táncokat (karikázó, verbunk, csárdás), ezek motívumait
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között.

Tánc történet:

A köznapi és művészeti mozgás

Tér - idő - erő kifejezése

A közhasznú és művészi tánc

A tánc és a tárművészetek

A tánc történet főbb korszakai, a tánc társadalmi szerepének változásai:

- A tánc és a vallások, rítusok (udvari balett)
- Minimum 2 táncelőadás megtekintése és közös feldolgozása
- Egy együttes próbájának legalább egy alkalommal történő megtekintése, a látottak közös feldolgozása.

Továbbképző 9. évfolyam

Tánc technika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok

Népi ének, ritmika:

- Összetettebb kombinációs gyakorlatok (különböző láb-, kéz-, fejmozgások)
- Koordinációs gyakorlatok (más táncolnak, és mást tapsolnak)
- A különböző tánc típusú és dialektusú zenei anyagok felismerése, alkalmazása a tanult táncrendekből

Néptánc:

- Mezőségi táncok - Vajdakamarás, Magyarpalatka

lassú cigánytánc

szászka (ritka csárdás)

ritka szökös

sűrű csárdás

ritka magyar

sűrű magyar

korcsos

négyes

- Kalotaszegi táncok - Méra

legényes
csárdás
szapora

Dalstanulás, koreográfia:

- Mezőségi, kalotaszegi anyagból

Követelmények a továbbképző 9. elvégzése után:

- az ismert technikai gyakorlatokat tudja magabiztosan végrehajtani, összekapcsolni
- aktívan vegyen részt a különböző népi játékokban (sportszerű, eszközös, ügyességi)
- tudjon önállóan ritmusképletet alkotni
- ismerje a tanult táncok zenei anyagát
- ismerje a mezőségi táncok (lassú cigánytánc, szökös, sűrű csárdás, ritka és sűrű magyar) vagy a Kalotaszegi táncok (legényes, csárdás, szapora) motívumait
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között

Kinetográfia:

Mozdulatelemzés:

1., A tánc tagolódása: - fázis - motívum - motívumfűzés - tánc

2., Alaptényezők:

- a., plasztika (irányok, mellékirányok, fő magassági fokok, tárrajz)
- b., ritmika (hangjegyértékek, metrum és az ütem, ritmus, tempó)
- c., dinamika (erőfok, feszítés - lazítás)

3., A mozdulat és helyzet típusai:

a., mozdulattípusok

- lépés
- súlytó hordó láb mozgása föl-le, lábujjhegy-térdhajlítás, forgatás, ringás jobbra-balra
- gesztus, levegőben lévő láb mozdulata (levegőben lévő láb csúsztatása, kar-fej forgatás)
- ugrás

b., helyzettípusok

- testpozíció (állás)
- súlytalan testrészek mozdulatlansága
- szünet a testben
- szünet a térben
- szünet a helyen

4., Táncjelírás:

a., alapfogalmak:

- vonalrendszer
- irányok

b., Mozdulat típusok jelölése:

lépés jelölése

magassági szintek (forgatás jelölése később)

kiegészítő jelek: kapcsolatos ismétlőjel (csúsztatás, forgatás jelölése később)

ugrás jelölése

kiegészítő jelek: távolság csökkentés-növelés, földhöz közeli lábmozdulatok, kis térdhajlítás, feszítés, a lábfej része, azok alkalmazása (talajérintés, gördülő és csúszó lépés)

a dinamikai jelek: erőteljes lábmozdulat, rugózás, rezgés, bokázó, taps

pozíciójelek

forgatás jele

helyzettípusok jelölése

Az értékelés szempontjai - minimumkövetelmények:

Félévi beszámoló:

- egyszerű motívum (karikázó, ugrós) leolvasása és stílusos előadása
- a motívumok ritmusának pontos eltapsolása
- a motívumokban szereplő mozdulattípusok felismerése

Év végi beszámoló:

- verbunk, illetve csárdás motívum leolvasása, stílusos előadása
- mozdulattípusok felismerése

Továbbképző 10. évfolyam

Tánctechnika:

- Gimnasztika
- Speciális gyakorlatok

Népi ének, ritmika:

- Összetettebb kombinációs gyakorlatok (különböző láb-, kéz-, fejmozgások)
- Koordinációs gyakorlatok (más táncolnak, és mást tapsolnak)
- A különböző táncstípusú és dialektusú zenei anyagok felismerése, alkalmazása a tanult táncrendekből

Néptánc:

- A tanult táncrendek ismétlése
- Bonchidai magyar és román csárdások összehasonlítása

/invertita, lassú és friss csárdás -hertag/

Szászcsávási cigánytáncok /csárdás és szökő/

Daltanulás, koreográfia:

Bonchidai csárdások

- Székelyföldi táncok - Jobbágytelke, Mezőkölpény

Verbunk: bokázó, ugróbokázó, kopogók, csapásolók, keresztezők, terpesz bokázó, koppantgató

Forgató: összerázó, átvető, lent hangsúlyos páros forgás, karalatti kiforgatások, ugró bokázó

Szöktető: cifrák, kopogók, párban és körben

Kinetográfia:

1., Mozdulatelemzés:

a., mozdulattípusok:

- forgás: perdülő, perdülés nélkül, ugró
- keringés
- gesztus: testrészek forgatása, karhelyzetek, csípő forgatása, döntése, hajlítása

2., Kiegészítő folyamatok:

- páros viszony
- forgások
- táncos-eszköz viszonya

3., Táncjelírás

- különböző típusú forgások jelölése
- frontirányok
- kiegészítő jelek: testrészek és ízületek (csapásolás, lábszárkörzés, lábfej tartás)
- keringés jelölése
- újabb gesztusok jelölése
- páros viszonyok jelölése
- fogások jelölése
- vonatkozási jel

Félévi beszámoló:

- legényes motívum leolvasása, stílusos előadása
- mozdulattípusok előadása

Év végi beszámoló:

- eszközös motívum, egy páros motívum leolvasása, stílusos előadása.

Követelmények a továbbképző 10. elvégzése után:

- az ismert technikai gyakorlatokat tudja magabiztosan végrehajtani, összekapcsolni
- aktívan vegyen részt a különböző népi játékokban (sportszerű, eszközös ügyességi), ismerje a szabályokat
- tudjon önállóan ritmusképletet alkotni
- ismerje a tanult táncok, táncrendek zenei anyagát
- ismerje a tanult táncrendek táncait, azok motívumait
- ismerje a motívumok ritmikai, dinamikai, plasztikai jegyeit
- tudja a tanultakat alkalmi színpadi körülmények között.

5. A NÖVENDEK MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A növendékek minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll. A hónap utolsó óráján mindkét jegyet beírjuk a tájékoztató füzetbe.

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kap a növendék a zeneiskolában tanult vagy látogatott valamennyi foglalkozásról. Az értesítőt a főtárgy tanára írja alá, ezt a szülővel láttamoztatni kell.

Az egyéni foglalkozásokon - hangszeres órákon - naprakész a főtárgy tanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag elsajátításának a mértékéről. A szolfézs órákon írásbeli és szóbeli számonkérés történik. A különböző tanszakok közötti ellenőrzési és értékelési rendszer egységesítését biztosítja a növendékhangversenyek sorozata.

Tanév végén a növendék bizonyítványt kap. Ebben a hangszeres **főtárgy**, a **szolfézs**, a **zeneelmélet** és a **zongora kötelező** tárgy értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik: **5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen)**. A **szorgalmi** minősítések: **5 (példás), 4 (jó), 3 (változó), 2 (hanyag)**. A többi **kötelező és választott tárgy** értékelése: **kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg**. Az osztályzatokat a tájékoztató füzetbe számmal, a bizonyítványba számmal és betűvel kell beírni.

A félévi értesítőben és a bizonyítványban kapott érdemjegyek egy osztályzattal eltérhetnek a hó végi jegyek átlagától. Az ennél nagyobb eltérést mind a vizsgabizottság, mind a növendék és szülője előtt részletesen indokolni kell.

Az értékelés rendszere

Az előképző osztályokban szöveges, az alapfok első osztályától, érdemjeggyel történik az értékelés, kivéve a kamarazene, zenekar és a kórus tantárgyakat. Ezek esetében az értékelés: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, és nem felelt meg.

Az értékelés célja

- Visszajelzés a tanuló és a tanár részére
- A tanulás hatékonyságának ellenőrzése.
- A tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez

Az értékelés helye a tanítási folyamatában

- Rendszeres szóbeli és írásbeli visszajelzés a tanítási órákon
- Az ismeretanyag elsajátítása után hangversenyen, meghallgatásokon, beszámolókon, tanszaki napokon való részvétel.

A tanuló munkájának értékelése egyéni képességei és a személyre szabott tananyag függvényében

(5) jeles: Ha a tantervi követelménynek kifogástalanul eleget tett. Ismeri, érti, és alkalmazza a tananyagot. Önállóan tud dolgozni.

(4) jó: A tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés hibával tesz eleget. A tananyag alapvető részeit ismeri és alkalmazza azt a gyakorlatban.

(3) közepes: A tantervi anyag követelményének pontatlanul tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát elsajátította. Munkájában kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével megold.

(2) elégséges: A tantervi anyag követelményének súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik. Folyamatosan ellenőrzésre szorul, mivel a ritmushibái illetve az intonálása hátráltatják.

A tanuló szorgalmának értékelése

- Példás: céltudatos, törekvő, pontos, megbízható, precíz, rendszeres
- Jó: figyelmes, törekvő, többnyire önálló,
- Változó: tanulmányi munkája ingadozó, rendszertelenül dolgozik,
- Hanyag: munkája hanyag, munkavégzése megbízhatatlan, gondatlan, felületesen készül az órákra.

Beszámoltatás, vizsga

A hangszeres tanulók a tanév során két alkalommal adnak tudásukról számot.

A vizsgák időpontját az iskola vezetősége (igazgató, helyettesek, tanszakvezető) jelöli ki.

A magasabb osztályba lépés feltételei

Eredményes főtárgyi és kötelező tárgyi vizsga az évfolyam anyagából.

Részvétel az órák min. 2/3-án. Az iskolával szemben fennálló esetleges tartozás rendezése.

Az a tanuló, aki az év végi beszámolón elégtelen osztályzatot kapott, csak eredményes javítóvizsga után írható be magasabb osztályba.

Az a tanuló, aki a tanév folyamán 10 vagy több órát igazolatlanul mulasztott, nem bocsátható vizsgára, a tanulók névsorából törölni kell.

Az a tanuló, akinek mulasztásai nem érik el az órák 1/3-át, de egyéb méltányolható okból nem végezte el az évfolyam anyagát, engedéllyel folytathatja osztályát.

Osztályát folytathatja az a tanuló is, aki igazoltan hiányzott a foglalkozások 1/3-áról.

Indokolt esetben a tanuló 2 évfolyam anyagából összevont beszámolót tehet. Az összevont beszámoló anyagát 1/3 részben az alacsonyabb, 2/3 részben a magasabb osztály anyagából kell választani.

A beszámoló anyagát a tantervben előírtak alkotják

A tanév végi beszámoló anyaga a tanterv rendelkezései szerint történik. Általában négy darab, „B” tagozatosoknak tanszakonként változóan 4-6 darab. Az előadási darabokat zongorakísérettel kotta nélkül kell játszani.

Félévenként, minden tanszakon, minden növendéknek legalább egy alkalommal nyilvánosan szerepelnie kell. Javasolt tanszaki hangversenyek tartása, ahol a tanulók szűkebb környezetben, oldottabb légkörben léphetnek fel.

Az év végi vizsga zártkörű és vizsgabizottság előtt zajlik. A bizottság tagjai a tanszak tanárai és rokon szakos tanárok, legalább 3 fő. Kisebb létszám esetén a meghallgatást, beszámolót szüneteltetni kell.

A meghallgatás, vizsga után a bizottság tagjai megbeszélik a hallottakat. Nem csak a jegyekről, hanem módszerekről, pedagógiai eszközökről, fogásokról is eszmét cserélnek.

Azt a tanulót, aki a beszámolóról igazoltan hiányzik, ősszel kell meghallgatni. Különös méltánylást érdemlő esetben egész évi munkája alapján osztályozható.

Országos versenyen, egyéb jelentős rendezvényen sikeresen fellépő növendék a teljesítés félévének végén részben vagy egészben mentesíthető a beszámoló alól.

6. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

a.) A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

b.) A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja: A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsgatantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével határoztuk meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján az intézményünk pedagógusai állították össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A választható tantárgyak közül vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint amely esetében a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

c.) A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés:

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki *az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri. Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tan szakán - szolfézs, zenetörténet tantárgyakból - megszerzett művészeti alapvizsga és záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.*

d.) Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény "A" tagozatos tanulói számára *szolfézs tantárgyból előrehozott alapvizsga szervezhető.*

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga.

e.) A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga *eredményét* a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. *Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.*

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A művészeti alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll.

Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között, A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

a.) Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

1. Hangszer főtanszak („A” tagozat)

Szolfézs

2. Népi hangszer „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

Népi hangszer főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A” tagozat: írásbeli vizsga: minimum 45 perc

„B” tagozat: írásbeli vizsga: minimum 45 perc

b.) A Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

1. Hangszer főtanszak („A” tagozat): Szolfézs kötelező

„B”tagozat: szolfézs

2. Népi hangszer főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

Népi hangszer főtárgy „B” tagozat: szolfézs

„A” tagozat szóbeli vizsga: minimum 10 perc

„B” tagozat szóbeli vizsga: minimum 15 perc

c.) A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

1. Hangszer főtanszak („A” és „B” tagozat):

- Főtárgy

Gyakorlati vizsga „A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

2. Hangszer főtanszak („B” tagozat):

- zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően)

A gyakorlati vizsga időtartama 10 perc.

3. Népi hangszer „A” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Népi hangszer „B” tagozat: főtárgy,

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

A művészeti záróvizsga részei

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között.

A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

a.) Az elméleti írásbeli záróvizsga tantárgya és időtartama

1. *Hangszer főtanszak („A”- „B” tagozat): Szolfézs*

2. *Népi hangszer „A” tagozat: szolfézs*

Népi hangszer „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

b.) Az elméleti szóbeli záróvizsga tantárgya és időtartama

1. *Hangszer főtanszak („A” tagozat): Szolfézs*

Hangszer főtanszak („B” tagozat): Szolfézs

2. *Népi hangszer „A” tagozat: szolfézs*

Népi hangszer főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

c.) A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

1. **Hangszer főtanszak („A” és „B” tagozat):**

- Főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama főtárgyból 20-30 perc,

Hangszer főtanszak („B” tagozat):

- zongora (az adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően

zongorakötelező tárgy vizsgarendje: 10-20 perc.

2. **Népi hangszer „A” tagozat: főtárgy**

Népi hangszer „B” tagozat: főtárgy,

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Művészeti alapvizsga és záróvizsga értékelése, szempontjai

A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai

Fúvós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Vonós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Billentyűs hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Akkordikus hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- helyes test- és kéztartás
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,

- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Népzene

Népi fúvós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadasmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Népi vonós hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadasmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

b.) Az írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai

Elméleti(szolfézs)

- **teszt:** a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;

- **fogalmazás (műelemzés):** információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,

- **dallamírás:** dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

c.) A szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai

Elmélet (szolfézs)

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- tájékozódás a zenei műfajok között

7. A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA TARTALMA

Zeneművészeti ág – Klasszikus zene

A gyakorlati vizsga tartalma

FURULYA

„A” tagozat

– Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB14071), Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.

– Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták (EMB13476–7), Loeillet de Gant: Szonáták, op. 1 és op. 3 (EMB 13160–3), Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36 (Ricordi Nr13322300), Telemann: F-dúr szonáta (EMB 13542), kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok (EMB 14283) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy etűd vagy szólómű; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB 14071), J.v.Eyck: Der Fluyten Lust-hof – Variációk (Amadeus), Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára (Hofmeister) nehézségi szintjén.

– Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Telemann: C-dúr szonáta (EMB 13542), Veracini: a-moll szonáta (Peters), Lavigne: Rondeau és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

FUVOLA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56-85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1-3. nehézségi szintjén).

- Egy barokk szonátatétel (Marcello: d-moll szonáta, Telemann: F-dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Platonov: 30 etűd 1-10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok 1/1-4. nehézségi szintjén).

- Egy barokk szonáta-tételpár (Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén).

- Egy karakterdarab vagy kamaramű (Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

OBOA

„A” tagozat

– Egy etűd; Sellner: Etűdök (EMB 12002), Pusecsnyikov (Musica Rara), Snieczkovsky: Etűdök I. (PWM 6209), Hinke: Skálaetűdök (Peters), Degen (Supraphon), Beekum (HU 3795), Munia: 33 etűd, Munia–Lénárd: 44 válogatott etűd,

(Eötvös József Könyvkiadó), valamint a Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

– Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is; Corelli–Barbirolli: F–dúr concerto (Boosey&Hawkes), Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925), Geminiani: e–moll szonáta, Sosztakovics: Románc nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy etűd; Hinke: Skálaetűdök (Peters), Degen (Supraphon), Pusecsnyikov (Musica Rara), Snieczkowsky I–II. (PWM 6209), Beekum (HU 3795), Munia: 33 etűd, Munia–Lénárd: 44 válogatott etűd, (Eötvös József Könyvkiadó), a Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

– Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is, pl. egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab; Corelli: Barbirolli: F–dúr concerto, Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925), Telemann: c–moll szonáta, Albinoni: B–dúr concerto: II–III. t., Cimarosa: Oboaverseny, Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, Vivaldi: C–dúr oboaverseny – kis C–dúr P.V. 44–F. VII. no. 4/1. t. (EMB 5659) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

KLARINÉT

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinétetűdök 60-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II: 13., 28. nehézségi szintjén).

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Dancla: Románc [Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 39.], Weber: Sonatina [Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 44], Haydn: Szent Antal korál [200 év klarinétmuzsikája] Barokk és klasszika, Mozart: Románc [Klarinétmuzsika 10.], Weber: Vadászórus [Kis előadási darabok 19]; Ludwik Kurkiewicz I.: 57., 72., 74., Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 15., 69., 84., Balassa György-Berkes Kálmán: Klarinétiskola II.: 13., 27., 28., 30., 74, nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinétetűdök 86-tól, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 36., 46., 59., 75.; Jean-Jean I: 2. nehézségi szintjén).

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Bärmann: Románc, Debussy: Kis néger, Mozart: Sonatina, Mendelssohn: Dal szöveg nélkül, (Berkes: Előadási darabok klarinétra és zongorára II. kötetből a 9-es), Donizetti: Concertino II. tétel, Glinka: Vocalise, Tuček: B–dúr klarinétverseny II. tétel, Leopold Kozeluch: Esz–dúr Klarinétverseny II. tétel nehézségi szintjén; kamaraművek: Devienne: 6 duó, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 72., 86., Balassa György-Berkes Kálmán II.: 31., 40., 55., Kocsár Miklós: Ungaresca nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

SZAXOFON

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Easy Classical Studies (J. Harle, Universal Edition UE 17 770) 50., 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14371) 158., 178., 182., 24 könnyű etűd (M. Mule, A. Leduc AL 20455) 5., 13., 35 Studies (J. v. Beekum, Harmónia, HU 3794) Valsette (in a), Tiroler Landler (in Esz).

- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknak megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, legalább az egyik kotta nélkül: J. S. Bach: Gavottes (A. Leduc AL 19 664), B. Marcello: Adagio (Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III/5., Simonffy 028), A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707), Dancla: Románc (Szaxofonmuzsika kezdőknek - Kraszna L. EMB 14 251), Fr. Schubert: Sérénade (A. Leduc AL 25 708), Glinka: Vocalise (Simonffy 014), Debussy: A lenhajú lány (Hofmeister FH 2136).

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

Egy kíséretes vagy szólóművet lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Klasszikus irányban tovább tanulni szándékozók számára a vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két különböző karakterű etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 37., 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14 371) 192., 194., 201., Szaxofon ABC II. (Perényi, EMB Z 14 299) 99., M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) 9., 15., J. v. Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Square Dance (in B), Tarantella (in c), Invention (in f), Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 8.

- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknak megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, kotta nélkül (pl. egy barokk tételpár esetében még egy más stílusú művet is választani kell): G. Fr. Händel: Sicilienne et Gigue (A. Leduc AL 20 834), G. Pescetti: Presto (Hresztomatyija 5-6 Muzika 14 103), F. Mendelssohn: Andante (Perényi: Szaxofon ABC II/53. EMB 14 299), M. Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C), Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D), Cl. Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. A. Leduc AL 19 555), E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714).

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű (pl. egy kíséretes előadási darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes darab és egy etűd).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

TROMBITA

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.

- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., Clodomir: Petits exercices 1-21., Arban: Trombitaiskola - ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./66-74., Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornyo: Szonatina nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.

- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53., Clodomir: Petits exercices 1-29., Arban: Trombitaiskola - ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák nehézségi szintjén).

- Egy barokk szonáta lassú és gyors tételle (Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta nehézségi szintjén).

- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab (Balay: Andante et allegro, Bogár: I. és II. Concertino nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

KÜRT

„A” tagozat

- Egy kantiléna (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/31., II/47., II/52., II/73. nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/9., II/15., II/16., II/37., II/42., II/68., II/90. nehézségi szintjén); az egyik etűd helyett lehet kamaramű is (Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G. F. Händel: Sándor-ünnep nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (J. Mattheson: Ária, A. J. Varlamov: Orosz népdal, J. A. Hasse: Két tánc, G. F. Händel: Bourrée, Mező: Tánc, Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén),

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben.

- Egy kantiléna (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/110., II/116., II/142., II/155. nehézségi szintjén).

- Két etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II/119., II/150., II/167., II/209. nehézségi szintjén); az egyik etűd helyett lehet kamaramű is.

- Egy előadási darab (Beethoven: Románc, Loeillet: Szonáta, Skroup: B-dúr koncert, Frehse: Andante, Székely: Szonatina II-III. tétel nehézségi szintjén).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

HARSONA

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással.

- Egy etűd (Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola II./151., 158., 247., Steiner: Harsona-ABC 16/2. Andante, 17/1. Andantino, 18/2. Allegretto, 19/2. Allegretto nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből F. Schubert: Bölcsődal [20.], L. Mozart: Trombitaszó [22.], Anonymus: Hornpipe [24.], H. Purcell: Induló [26.], Corelli: Gavotta [28.], Rimsky-Korsakov: Mazurka [35.], vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl.: hármashangzat-felbontás, tercmenet, futóskála, futóskála oktávzárással).

- Egy etűd (Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola I./136., 137., Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola II./217., 300., 352., Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I./4. Poco Allegro, 6. Allegro, 12. Allegretto nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből J. S. Bach: Menüett [27.], Nagy Olivér: Chorea Hungarica [31.], G. Giordani: Arietta [33.], G. B. Pergolesi:

Ária [34.], Bogár István: 4 bagatell [36.]; Harsona-ABC 69. o. Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

TENORKÜRT

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.

- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből F. Schubert: Bölcsődal [20.], L. Mozart: Trombitaszó [22.], Anonymus: Hornpipe [24.], H. Purcell: Induló [26.], Corelli: Gavotta [28.], Rimsky-Korsakov: Mazurka [35.], vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel.

- Egy etűd (Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. [51-116.] Clodomir: Etűdök I-II. nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (Dr. Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből J. S. Bach: Menüett [27.], Nagy Olivér: Chorea Hungarica [31.], G. Giordani: Arietta [33.], G. B. Pergolesi: Aria [34.], Bogár István: 4 bagatell [36.]; Harsona-ABC 69. o. Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok).

Az etűd kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

TUBA

„A” tagozat

- Egy skála (legalább három variációval).

- Egy gyakorlat (Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab Gedeon: Tubaiskola I. kötet 172., 183., 187., 192., gyakorlatainak nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (F. Schubert: Bölcsődal [169], H. Purcell: Rigaudon [166] nehézségi szintjén). Az etűd kivételével a vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála (dúr és moll változata, legalább három variációval).

- Egy gyakorlat (Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab G.: Tubaiskola I kötet 161., 163., 179., 186. gyakorlatainak nehézségi szintjén).

- Egy előadási darab (J. Brahms: Bölcsődal - [176] H. Purcell: Rigaudon - [166] nehézségi szintjén).

Az etűd kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

ÜTŐ

„A” tagozat

- Két dobgyakorlat (Knauer: Kisdobiskola 10., 16., 18., 29., 36., II. rész 11., 17., 27.; Keune: Kisdobiskola 48., 69., 127., 145., 173. nehézségi szintjén).

- Egy dallamhangszeres mű (Vivaldi: Largo; Bononcini: Allegro; Haydn: Szerenád nehézségi szintjén).

- Egy kamaramű (Krell-Holzmann: Cake Walk Parádé; Camidge: Sonatina; Gebauer: Duó; Pleyel: Menuetto; Larson: Mexikói szvit; Zempléni L.: Párok; Váray L.: Gukhe/low drums szólam;

Jack McKenzie: Három tánc, Bartók Béla: Gyermekeknek 1.,2.,3., Mikrokozmosz nehézségi szintjén).

- Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.
- A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két kisdobgyakorlat (Knauer: Kisdobiskola 19., 20., 22., 24. (4/8), 31., 37., II. rész 2., 5., 14.; Keune: Kisdobiskola 67., 75., 108., 150., 153., 146. nehézségi szintjén).
- Egy skála hármashangzat-felbontással.
- Egy dallamhangszeres mű (Bach: h-moll szvit/1 tétel; Hacsaturján: Rózsalányok tánca; Rameau: Gavotte; Händel: a-moll menüett HWV 602, 603 nehézségi szintjén).
- Egy kamaramű (J. S. Bach: Kétszólamú invenciók, Zempléni L.: Üzenetek - Hét SMS-tanulmány dobokra/1 tétel; Váray L.: Gukhe/high drum szólam; Balázs O.: Nyolc trió 5., 6. nehézségi szintjén).
- Egy periódusnyi zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.
- A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat kotta nélkül kell játszani.

ZONGORA

„A” tagozat

- A 4 stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.
- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab (Bach: 18 kis prelúdium 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok, Telemann: Kezdők zongoramuzsikája nehézségi szintjén).
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció (Könnű szonatinák, 15 könnyű szonáta, Szonatina album, Clementi: C Op. 36 Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csurka: Szonatina-gyűjtemény I-II. kötet nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Schumann: Emlékezés, Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás, Pacsirtadal, Schubert: Táncok, Keringők nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók Béla: Mikrokozmosz III/84 Mulatság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Nottumo, Kodály: Gyermektáncok 5-10 nehézségi szintjén).
- A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.
- A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Négy különböző stílusú darab:
- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel (J. S. Bach: 18 kis prelúdium 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók C, a, F nehézségi szintjén).
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció (15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, E Hob. XVI/13, D Hob. XVI/14, Mozart: 6 bécsi szonatina, Beethoven: Szonatinák, Grazuoli: G-dúr Szonáta nehézségi szintjén).
- Romantikus mű (Schumann: Fantáziatánc, Chopin: Keringők a, h, nehézségi szintjén).
- XX. századi mű (Bartók: Mikrokozmosz IV/100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V/128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok nehézségi szintjén).
- A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab.
- A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

HEGEDŰ

„A” tagozat

- Egy etűd (Dénes: V-VI. Hegedűiskola, vagy Dancla op. 68/2., 9., 14., vagy Dont op. 38, vagy Mazas: Études speciales op. 36.1/2., 8., 9. nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel (Beethoven: Menuett és Trió, Rameau: Gavotte, Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert I. tétel, Seitz: D-dúr koncert I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta nehézségi szintjén).

A vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd.

= A játék technikai biztonságának felmérésére (Dont op. 68/12., 15., Mázás: Études speciales op. 36. I/2., 7., 9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II. nehézségi szintjén).

= Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére (Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37, a könnyebbek szintjén).

- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tétel-pár (lassú-gyors) (Boyce: Matelotte, Járdányi: Magyar tánc. Wieniawski: Kuyawiak nehézségi szintjén).

- Egy koncert- vagy szonáta-tétel (Komarovszkij: A-dúr koncert I. tétel, Vivaldi: a-moll Koncert I. tétel Accolay: a-moll koncert, Seitz: g-moll koncert op. 12 no. 3 I. tétel, Dancla: Concert-solo op. 77 no. 2, 3 Telemann: A-dúr szonáta, Händel: E-dúr Szonáta nehézségi szintjén).

A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

GORDONKA

„A” tagozat

- Egy etűd (Somló: Tanulmányok gordonkára, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I. - Schott/1., 2., 3., 4., 11.; Lee: 40 melodikus etűd op. 31, op. 131 - PWM/1., 5., 13. nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű előadási darab (Mező: 4 magyar népdal, Beethoven: Menüett, Mattheson: Ária, G. Marie: La Cinquantain, Beethoven: Szonatina, Dvořák: Melódia nehézségi szintjén).

A vizsganyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt támasztó etűd:

= a játék mozgékonyságának felmérésére,

= kantilenás etűd a zenei kifejezés felmérésére,

(Dotzauer: Etűdök I-II. - Klingenberg, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I-II. - Schott 967, Lee: 40 etűd op. 31 és op. 131-ből - PWM, Kummer Melodikus etűdök op. 57 - Peters nehézségi szintjén).

- Két különböző karakterű előadási darab (Popper: Gavotte, Mazurka, Saint-Saëns: A hattyú, vagy barokk szonáta-tétel-pár [lassú, gyors]: Marcello: e-moll szonáta I-II. tétel, Marcello: G-dúr szonáta III-IV. tétel, de Fesch: C-dúr szonáta, d-moll szonáta, Vivaldi: e-moll szonáta I-II. tétel, Vivaldi: a-moll szonáta I-II. tétel vagy egy koncerttétel Klengel: C-dúr Concertino nehézségi szintjén).

A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

GITÁR

„A” tagozat

– 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála

1 húron fekvésváltással.

– Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31., Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.

– Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken:

Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss táncjátéka, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók–Szendrey: Gyermeknek–ből könnyebb darabok: 1–5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I–X. nehézségi szintjén.

„B” tagozat

– 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, ritmusvariációval, gyorsabb tempóban, vagy kromatikus skála

1 húron fekvésváltással, gyorsabb tempóban.

– Egy klasszikus etűd; Carcassi: Op. 60./8.–17. etűdök nehézségi szintjén.

– Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken:

Reneszánsz zene: pld. Luis Milan: 6 Pavane

Barokk zene: pld. J. Dowland: Seven Pieces, Robert de Visée: d–moll Szvit tételjei, Bach: Sonate e Partite, Lantművek könnyebb tételjei.

Klasszikus zene: pld. Sor: Menüettek, Keringők, Giuliani: C–dúr Szonáta op. 15.

Romantikus zene: pld. Tarrega könnyebb darabjai (Mazurkák)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók–Szendrey: Gyermeknek–ből 6., 13., 17., 21. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I., II. (EMB Z. 8883, Z. 12065) Brouwer: Estudios sencillos VI–XV. nehézségi szintjén.

Zeneművészeti ág – Népzene

CITERA

„A” tagozat

Három összeállítás bemutatása, amely tartalmazzon csárdás, ugrós, friss, nyomóval, egyszerű díszítéssel játszott dallamokat.

„B” tagozat

A vizsgázó öt összeállítást készít a tanult anyag alapján, melyből a vizsgabizottság választ hármat.

NÉPI HEGEDŰ

„A” tagozat

Dunántúli táncok. (Ugrós, lassú és friss csárdás stílusos, ritmikus játéka.)

Széki táncok. (Magyar, sűrű és ritka tempó, lassú, csárdás porka és hétlépés stílusos, a tánchoz alkalmazkodó tempójú játéka.)

„B” tagozat

Szatmári táncok. (Verbunk, oláhos, lassú és friss csárdás.)

Székelyföldi táncok. (Székely verbunk, lassú csárdás, szöktető, marosszéki forgató.)

Palatkai ritka és sűrű magyar, lassúcsárdás és szökős

NÉPI FURULYA

„A” tagozat

Udvarhelyszéki és csiki dallamok (csárdás, „marosszéki”, verbunk).
Somogyi és zalai dallamok (pásztornóta, ugrós, lassú és friss csárdás)
Gyimesi táncok.

„B” tagozat

Székelyföldi dallamok és táncok (keserves, lassú és sebes csárdás, marosszéki).
Somogyi és zalai dallamok (lassú és friss csárdás, ugrós).
Gyimesi táncok és más dallamok.
Moldvai dallamok.

Zeneművészeti ág – Elektroakusztikus zene

SZINTETIZÁTOR–KEYBOARD

A vizsga tartalma

„A” tagozat

– Harminc jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusu számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Dream a little dream of Me), swing (All of Me), bossa-nova (Fly Me to the Moon), begin (More), cha-ca (Pireus gyermekei), rumba (Cseresznyevirág), samba (Quando Quando), slow rock (What a wonderful World), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir).
– Két jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
– Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka eléri az alábbi műveket: Bach: 18 kis zongoradarab – megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III–IV.

„B” tagozat

– Negyven jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusu számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Blue Moon), swing (Somebody Loves Me), bossa-nova (Fly Me To The Moon), begin (Orfeo Negro), cha-ca (Pireus gyermekei), rumba (Cseresznyevirág), samba (Brasil), slow rock (Moonlight Serenade), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir)
– Két jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
– Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka eléri az alábbi műveket: Bach: 18 kis zongoradarab
– megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III–IV.

AZ ÍRÁSBELI VIZSGA TARTALMA SZOLFÉZS

„A” tagozat

Hangszer

- *Egy magyar népdal lejegyzése és elemzése*

A népdal négy soros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempó giusto, izometrikus (2/4 vagy 4/4) lehet, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. Előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők. A népdal tizenkét szer hangozhat el.

- *Periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése és elemzése.*

Az idézet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, illetve könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény. Előre szükséges megadni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot. Az elemzés szempontjai: a funkciók bejelölése, formai felépítés, a zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.). Az idézet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

- *Hangközmenet lejegyzése*

10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben (oktávon belüli tiszta, kis és nagy hangközök, bővített kvart és szűkített kvint). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt. A hangközlánc zongorán hatszor hangozhat el.

- *Hangzatilejegyzés*

10 akkordból álló akkordsor lejegyzése tonális keretben, vagy 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt (valamennyi hármashangzat és fordításai, valamint domináns szeptim). Diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t. A harmóniasor zongorán hatszor hangozhat el.

Zenetörténet-zeneirodalom

- Teszt, ami 15-20 általános zenei-zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz.
- A zenei korszakok felsorolása időrendben. A barokk korszak ideje, rövid általános jellemzése és zenei jellegzetességei.
- A barokk zeneszerzők felsorolása, a korszak vokális és hangszeres műfajai. Néhány hangszeres műfaj bemutatása részletesebben (pl. concerto, concerto grosso, szvit [táncok, táncpárok], fuga).
- A bécsi klasszicizmus időszakának 3 jelentős és több kevésbé ismert, de fontos zeneszerzőjének felsorolása. A klasszikus zene általános jellemzése. A bécsi klasszika korszakának jellemzése a barokkal összehasonlítva. A bécsi klasszika műfajai és jellemző formái, a szonátaforma részei. Joseph Haydn életéről röviden, fontosabb művei; a szimfónia tételei; Haydn szimfóniáinak három korszaka egy-egy példán keresztül; a vonósnégyes hangszerei. W. A. Mozart műveinek jellemző műfajai egy-egy példával; két különböző műfajú művének részletes bemutatása.
- Egy szabadon választott opera bemutatása és elemzése – bármely korból választva.

*A SZÓBELI VIZSGA TARTALMA
SZOLFÉZS*

„A” tagozat

Hangszer

- *Szolfézs*

- A „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül 10 népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit;
- Tudjon énekelni 5 műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/ barokktól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkíséréssel (saját kíséret nem kötelező), abból kettőt kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.
- Egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4, vagy 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, lehet benne szinkópa, nyújtott és éles ritmus, triola, átkötések; lehetnek benne nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, moduláció is.

Zenetörténet-zeneirodalom, Zeneelmélet

- A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság egyszerű zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai, és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.
- Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

Táncművészeti ág - Néptánc

- Tiszai dialektus egy tájegységének (Szatmár, Nyírség, Hortobágy, Hajdúság, stb.) táncából készült koreográfia előadása a hozzá tartozó népdalanyaggal.
- Erdélyi dialektus egy tájegységének, vagy falujának (Szék, Szilágyság, stb.) táncából készült koreográfia előadása a hozzá tartozó népdalanyaggal.

Egyénekenként illetve párban: 2–3 perc, improvizáció

- A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénekenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják – a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból

8. A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA TARTALMA

Zeneművészeti ág – Klasszikus zene

FURULYA

„A” tagozat

- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab; Brüggem: Etűdök, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke (Schott), Winterfeld: Technische Studien, (Hofmeister), Telemann: Fantáziák (Bärenreiter), Eyck: Der Fluyten Lust–hof I–III. (Amadeus) nehézségi szintjén.
 - Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny).
 - Egy korabarokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel; Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1–6., (Bärenreiter), nehézségi szintjén.
- A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab; Brüggem: 1., Quantz: Solos 1–5. (Baroque Solo Book), Eyck, J. van: Der Fluyten Lust–hof I–III. (Amadeus), G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c–moll (Bärenreiter), nehézségi szintjén.
 - Egy teljes szonáta vagy concerto.
 - Egy korabarokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amely lehet kamaramű; Krähmer, E: Variációk op. 18, Händel: g–moll szonáta (V.) (EMB 13405, Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, nehézségi szintjén.
- A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

FUVOLA

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Bántai: Fuvolaetűdök III. kötet (EMB 8593, vagy Köhler: Etűdök op. 33 no. II. kötet (EMB 8514) nehézségi szintjén.
 - Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Marcello: a–moll szonáta, (EMB 12534), Telemann: C–dúr szonáta (EMB 13535), Händel: F–dúr szonáta nehézségi szintjén.
 - Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű; Fauré: Siciliano (EMB 7583), Doppler: Berceuse (EMB 12350), Mező Imre: Szvit (EMB 3358), Szervánszky Endre: Szonatina (EMB 1372) nehézségi szintjén.
- A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Köhler: Etűdök op. 33 no. III. 1–5., (EMB 8514) Andersen: 24 etűd fuvolára/1. (EMB 8520); Hangversenyetűdök fuvolára c. gyűjtemény (EMB 12652) nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Händel: Hat szonáta (EMB 13404), egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén.

– Egy XX. századi mű; Farkas: Bihari román táncok (EMB 958) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

OBOA

„A” tagozat

– Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd (Hofmeister, Universall), Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I–II., Luft: 24 etűd oboára (Peters), Kerényi Sándor: 22 etűd (Flaccus) oboára nehézségi szintjén.
– Egy barokk szonáta, vagy koncert–tételpár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Donizetti: Szonáta, Telemann: a–moll szonáta (Leduc), Telemann: g–moll szonáta (Breitkopf), Vivaldi: d–moll concerto, Vivaldi: a–moll concerto (EMB 7060), Marcello: d–moll concerto, Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467), Gaál: Szonatina, Rösler–Rosetti: F–dúr concerto I., Nielsen: Románc és Humoreszk, Glinka: Ária és Rondo, Cimarosa: Oboaverseny (Boosey& Hawkes) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd (Hofmeister, Universall), Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I–II., Luft: 24 etűd oboára (Peters), Kerényi Sándor: 22 etűd (Flaccus) Ferling: 18 gyakorlat, Paessler: 6 capriccio, oboára nehézségi szintjén.
– Egy barokk szonáta, vagy koncert–tételpár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Schumann: 3 románc (EMB 12841), Bellini: Concertino, Dubois: Középkori ballada (Leduc), Bozza: Conte pastorale (Leduc), Haydn: C–dúr oboaverseny (Breitkopf), Weber: Concertino, Hummel: Bevezetés, Téma és variációk, Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490), Händel: c–moll szonáta (Leduc), Händel: g–moll szonáta (Peters, Leduc), Hindemith: Szonáta nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

KLARINÉT

„A” tagozat

– Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc 05963), Jean–Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén;
– Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Wagner: Adagio, Barat: Szláv dal, Donizetti: Concertino I–II. tétel (Peters), Niels Gade: Fantáziadarab op. 43., Draskóczy: Korondi táncok (EMB 12064); kamaraművek: Pleyel: Duók: I–II., Devienne: Concertino 2 klarinéra és zongorára (EMB 8687) Stamitz: Kettősverseny (EMB 6046) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc), Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc), Jean–Jean: Etűdök I.(Leduc) nehézségi szintjén.
 - Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Danzi: Szonáta, Stamitz: Esz–dúr koncert (Leduc), Weiner: Csúrdöngölő (EMB 8292), Dimler: B–dúr klarinétverseny, Wasilenko: Keleti táncok, Weber: Variáció op. 33 (Peters); kamaraművek: Kreutzer: Duók, Pleyel: Duók I–II. nehézségi szintjén.
- A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

SZAXOFON

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy szabadon választott dūr vagy harmonikus és melodikus moll skála legalább három előjegyzéssel, hármashangzat–felbontással, tercmenettel, domináns–, ill. szűkített szeptim–felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
 - Egy etűd vagy etűd–jellegű egyéb mű; J.Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17 770) 49., 66.; Perényi É.–P.: 222 etűd (EMB Z 14 371) 210., 211., 221.; Schuster–Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 9.; M.Mule: 24 könnyű etűd (A.Leduc AL 20 455) 9., 15.; J.v.Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Musette (in G); Klosé: 25 napi gyakorlat (A.Leduc AL 6402) 13–tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A.Leduc AL 6403) 9–tól; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A Leduc AL 6404) bármely etűd; Ferling: 48 etűd (A Leduc AL 20 402) nehézségi szintjén.
 - Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; A.Corelli: Gigue (Muzika 13 672); G.Fr.Händel: Allegro, Largo et Final (A.Leduc AL 20 835); G Fr.Händel: 4. szonáta (A.Leduc AL 20 828); J.S.Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19 511); J. S. Bach: Esz–dūr szonáta (Hresztomatyija 5–6. Muzika 14 103 v. G.Schirmer 45 722); J.B.Singelée: Solo de concert (H.Lemoine 26 260 H.L.); A.Chailleux: Andante és Allegro (A.Leduc AL 22 177); E.Bozza: Aria (A.Leduc AL 19714); M.Ravel: Darab Habanera formában (A.Leduc AL 17 679); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon–Trade); nehézségi szintjén
- Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű.
Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

A vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két dūr vagy harmonikus és melodikus moll skála, legfeljebb öt előjegyzéssel, hármashangzat–felbontással, tercmenettel, domináns–, illetve szűkített szeptim–felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Két különböző karakterű, megfelelő etűd vagy etűd–jellegű egyéb mű ; Klosé: 25 napi gyakorlat (A.Leduc AL 6402) 19–tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A.Leduc AL 6403) 9–tól; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A.Leduc AL 6404) bármelyik etűd; Ferling: 48 etűd (AL 20 402) nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú és karakterű, előadási darab, (egy barokk szonáta vagy versenymű lassú–gyors tétele, és egy romantikus, impresszionista vagy későbbi mű); J.S.Bach: Szonáta

(A.Leduc AL 20 831); G.Fr.Händel: 2. szonáta (A.Leduc AL 20 829); G.Fr.Händel: 6. szonáta (A.Leduc AL 20 830); A.Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356 (Universal Edition UE 19 075); R.Schumann: Fantáziadarab (G.Schirmer 45 722); J.B.Singelée: Fantaisie brillante H.Lemoine 26 260 H.L.); J. B. Singelée: Solo de concert (H.Lemoine 26 259 H.L.); E.Bozza: Scaramouche (A.Leduc AL 20 299); Busser: Aragon (A.Leduc AL 21 143); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon–Trade) nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

KÜRT

„A” tagozat

– Egy kantiléna transzponálása Esz–kürtben; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) II/110., II/161., II/203. nehézségi szintjén.

– Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D–dúr kürtverseny (Breitkopf), Händel: Ária, Skroup: B–dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álm, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina (EMB 5990 kötetben), Szervánszky: Kis szvit (EMB 5990 kötetben) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Transzponálás Esz–, vagy D–kürtben; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) II/136., II/187. nehézségi szintjén.

– Egy etűd; Szilágyi–Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) II/182., II/193., II/210. nehézségi szintjén.

– Egy kamaramű; Mozart–kürtduók (Hofmeister), Haydn: Divertimento, Farkas F.: Régi magyar táncok – fúvósötös (EMB 14056) – nehézségi szintjén.

– Egy előadási darab, vagy 2 különböző karakterű tétel zongorakísérettel; Bogár: Változó felhők, Zempléni: Rapszódia nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

TROMBITA

„A” tagozat

– Egy másfél oktávos skála öt képlettel.

– Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22–70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Arban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén.

– Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is; Albinoni: Esz–dúr, g–moll, C–dúr concerto, Barat: Fantázia (Leduc), Gedicke: Koncertetűd ; kamaraművek: Borst: Trombitaduók (EMB 6870), Mező Imre: Variációk (EMB 4687), Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschovsky: Trió (EMB 6819), Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon, öt képlettel.
 - Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22–70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Arban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén; kamaraművek: Clodomir: Six duo Faciles, Scheidt: Brass: Quintets I–II., nehézségi szintjén.
 - Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz–dúr, g–moll, C–dúr concerto, Corelli: e–moll szonáta, Purcell: B–dúr szonáta, Vivaldi: d–moll concerto nehézségi szintjén.
 - Egy más stílusú előadási darab Bozza: Capriccio (Leduc) nehézségi szintjén.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„A” tagozat

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: (EMB14143) 20. Andante con moto, 27. Allegretto, 28. Mazurka, 30. Allegro moderato, 31. Allegretto, 32. Allegro moderato nehézségi szintjén.
 - Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab).
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható); Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I. EMB14143: 33–35., 37., 38., 44., 46–50. gyakorlatok nehézségi szintjén.
 - Egy barokk szonáta két tétele (lassú–gyors).
 - Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

TENORKÜRT

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
 - Egy etűd; Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493)1–30. nehézségi szintjén.
 - Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd Varasdy–Nagyiván–Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 30–53. nehézségi szintjén.
 - Egy barokk szonáta két tétele (lassú–gyors).
 - Egy más stílusú előadási darab.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

BARITONKÜRT

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
 - Egy etűd; Kopprasch: Technikai etűdök I füzet (Hofmeister) nehézségi szintjén.
 - Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel.
 - Két etűd; (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) Kopprasch: Technikai etűdök 7–22. I füzet (Hofmeister), Perényi: 347 etűd harsonára 250–270 (EMB14452); Bordogni: Vocalises nehézségi szintjén.
 - Egy barokk szonáta két tétele (lassú–gyors).
 - Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.
- Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

TUBA

„A” tagozat

- Egy skála, legalább 3 képlettel,
 - Egy etűd; Kietzer: Tubaiskola I–II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291., 297. gyakorlatok nehézségi szintjén.
 - Két előadási darab; G. F. Händel: Siciliana, W. A. Mozart: Menuet nehézségi szintjén vagy egy könnyebb barokk szonáta két tétele és egy, az előbbitől eltérő stílusú előadási darab.
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála, legalább 4 képlettel, mely szekvenciát is tartalmaz
- Egy gyakorlat; Kietzer: Tubaiskola I–II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291, 297 Kopprasch: I. kötet: (Hofmeister FH6045) 3., 8., gyakorlatok nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele; B. Marcello: F–dúr szonáta, C–dúr szonáta nehézségi szintjén.

– Egy, az előbbtől eltérő stílusú darab; Hidas F.: Három kis tétel tubára nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

ÜTŐ

„A” tagozat

– Két kisdobgyakorlat, vagy 1 kisdob– és 1 üstdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola/II. (Hofmeister) rész 16., 18., 35.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 84., 135., 148., 161., 176.; Knauer: Üstdobgyakorlatok (Hofmeister) 6., 11., 15., 20. gyakorlat nehézségi szintjén.
– Egy dallamhangszeres mű; Dvořák: Humoreszk, Mozart: Török induló, Weiner: Rókatánc, Haydn: Magyar rondo nehézségi szintjén.

– Egy kamaramű; Bartók Béla: Gyermekeknek, Mikrokozmosz, Evelyn Glennie: Kis imádság, Joplin: Ragtime (Hofmeister) – Percherine, Entertrainer, John O'Reilly: Három epizód, G. d. Monica: Movi–rock, Steve Reich: Zene fadarabokra, Balázs O.: Nyolc trió (EMB 6063)/1 tétel, Siegfried Fink: Trommeltanz/Junior's beat nehézségi szintjén.

– Rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A megszólaltatott gyakorlatok száma változtatható, de a vizsgázó ritmus– és dallamhangszeres műveket is szólaltasson meg. A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

– Dobszerelésen tánczenei–, latin–, swing–, vagy rock kíséret, zárlat improvizációkkal, élő vagy rögzített zenei alapra.

(A zenemű formájának megfelelő periodikus tagolással.)

„B” tagozat

– Két kisdobgyakorlat vagy 1 kisdob– és 1 üstdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola/II. (Hofmeister) rész 20., 21., 26., 29., 30.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 83., 97., 138., 147., 158.; Knauer: Üstdobgyakorlatok (Hofmeister): 14., 19., 24., 27., 33., 46.; S. Fink: Kisdobszvit (Zimmermann– Marcia nehézségi szintjén.

– Egy skála hármashangzat–felbontással (4#, 4b–től).

– Egy hosszabb lélegzetű mű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele); J. S. Bach: a–moll partita, Rimszkij–Korszakov: Dongó (Hofmeister), Gounod: Faust/Tánc no.6, Vivaldi: a–moll hegedűverseny, Musser: Etűdök/1 tétel, Bach: Seven chorales/1 korál, Luis Milan: Pavana, Händel: Spanish Royal Marsh, Haydn: Sonata no. 9. Hob XVI/4, W. Kraft: Francia szvit, M. Getano: Multiple Episode, Cserepnyin: Szonatina, S. Fink: Etudes in Jazz nehézségi szintjén.

– Zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

– Dobszerelésen bármilyen stílusú leírt, vagy rögtönzött szóló (minimum 32 ütem terjedelemben),

GITÁR

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három oktávos dúr–vagy moll skála, vagy tercskála.

– Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI–XV. nehézségi szintjén.

– Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többszólamú; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Táncok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű táncművek, Lantszvitek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB 8821), Giuliani (EMB 12182, EMB 8931, EMB 8932), F. Sor művei (EMB 8799, 14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románc (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén

– Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor–Mosóczi) nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Három oktávos dúr–vagy moll skála, vagy tercskála, szextskála

– Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 (Universal) nr. 4., Giuliani:

Etűdök gitárra op. 48. (EMB 12963) nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén.

– Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy

szonáta, a másik egy kortárs mű; reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint (EMB 7031, EMB 7793, EMB 12033), J. Dowland; Luis Milan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei, J. S. Bach:

Lantszvitek, csellósztvitek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; Fernando Sor szonátái; romantikus szerzők, pl. F. Tarrega Romantikus darabok J. K. Mertz továbbá Moreno–Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelüdök, Choros nehézségi szintjén.

– Egy kamaramű; Vivaldi könnyebb versenyművei, Giuliani: Duo Concertante per flauto e chitarra, Joplin: Ragtime nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

HEGEDŰ

„A” tagozat

– Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta lehetőleg nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Két etűd; Mazas: Études brillantes op. 36. II., (EMB 2245) Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), Kreutzer: 42 gyakorlat (EMB 2560), Rode: 24 Caprices (EMB 2453) /2., 7., 10. nehézségi szintjén.
– Barokk szonáta két tétele; Händel: g–moll (EMB 12309 kötetben), D–dúr (EMB 12309 kötetben), A–dúr szonáta (EMB 12309 kötetben) nehézségi szintjén.
– Egy koncert–tétel, vagy előadási darab; Bach: a–moll (EMB 1600), E–dúr (EMB 1601), Haydn: C–dúr (Peters), Mozart: D–dúr – Adelaide, Beriot: a–moll op. 104 (Peters) koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine (EMB 13745), Fiocco: Allegro (EMB 3558 kötetben), Beethoven: F–dúr románc (EMB 13494), Weiner: Rókatánc (EMB) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

GORDONKA

„A” tagozat

– Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű–tétel; Vivaldi: a–moll–szonáta (EMB 13439 kötetben) I–II., Csajkovszkij: Szentimentális keringő, Vivaldi: G–dúr koncert (EMB 6425) I. tétel) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy tétel Bach szólószvitjeiből; (EMB 13965), a G–dúr szólószvit nehézségi szintjén.
– Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy 1 előadási darab; Eccles: g–moll szonáta (Schott), Sammartini: G–dúr szonáta (Schott), Lisznyai: ősz (EMB 2525), Járdányi: Melódia (EMB 2840) nehézségi szintjén.
– Egy koncert–tétel; Goltermann: G–dúr koncert (Schott), J. Chr. Bach: c–moll koncert (Peters) nehézségi szintjén.
A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

ZONGORA

„A” tagozat

A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.
– Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit–tétel, vagy könnyebb barokk variáció; Händel: Könnyű zongoradarabok Chaconne (EMB 6991 kötetben), Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, (EMB 7817 kötetben) Bach: Francia szvit (EMB 7190) tánc tételek nehézségi szintjén.
– Klasszikus szonáta–tétel; Beethoven: Szonáta G Op. 49 (EMB 8152) no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79. (Schott); rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 (Peters) nehézségi szintjén.

– Romantikus mű; Schumann: Kinderszenen (EMB 7146), Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül (EMB 7354) 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 (EMB 6877 kötetben, PWM kötetben) nehézségi szintjén.

– XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 102 Felhangok, V.130 Falusi tréfa nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

– Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit–tétel; J. S. Bach: h–moll háromszólamú invenció

(EMB 6913), Francia szvit (EMB 7190) Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A–dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén.

– Egy klasszikus szonáta–tétel; Haydn: Szonáta, Mozart: C–dúr szonáta nehézségi szintjén.

– Romantikus mű; Liszt–Zempléni: Etűd 2 a, Liszt: Consolation Desz nehézségi szintjén.

– XX. századi mű; Bartók: Szonatina, Mikrokozmosz VI., Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Zeneművészeti ág – Népzene

CITERA

„A” tagozat

– Három különböző dialektusterületről származó összeállítás bemutatása, amely tartalmazza legalább egy adatközlő anyagát.

– Egy énekkíséretes összeállítás.

– Egy hangszerkíséret bemutatása.

Az összeállítások tartalmazzanak parlando, csárdás (dűvő), ugrós, friss, nyomóval, 16–odos mozgású dallamokat.

„B” tagozat

A vizsgázó nyolc összeállítást készít a tanult anyag alapján, melyből a vizsgabizottság kettőt, a vizsgázó egyet választ.

NÉPI HEGEDŰ

„A” tagozat

Szatmári táncok. (Verbunk, oláhos, lassú és friss csárdás.)

Székelyföldi táncok. (Székely verbunk, lassú csárdás, szöktető, marosszéki forgató.)

Palatkai zene. (Akasztós, lassú csárdás és szökös.)

„B” tagozat

Gömöri táncok (Hallgató, verbunk, lassú és friss csárdás.)

Palatkai zene. (Katonakísérő, akasztós, lassú csárdás, szökős és sebes csárdás.)

Gyimesi zene. (Keserves, lassú és sebes magyaros, kettős jártatója és sirülője.)

Erdélyi román táncok.

NÉPI FURULYA

„A” tagozat

Dunántúli dallamok és táncok. (pásztornóták, kanásztánc, ugrós, lassú és friss csárdás.)

Udvarhelyszéki és csíki táncok és más dallamok. (csárdás, marosszéki, verbunk, keserves.)

Gyimesi táncok és más dallamok. (lassú magyaros, sebes magyaros, kettős, héjszák, féloláhos, verbunk, keserves.)

„B” tagozat

Palóc dallamok és táncok. (pásztornóták, kanásztánc, lassú és friss csárdás.)

Széki dallamok. (lassú, csárdás, magyar)

Gyimesi táncok és más dallamok. (lassú magyaros, sebes magyaros, kettős, héjszák, féloláhos, verbunk, keserves,

„juhait kereső pásztor”.) Moldvai dallamok.

Zeneművészeti ág – Elektroakusztikus zene

SZINTETIZÁTOR–KEYBOARD

„A” tagozaton:

– Ötven jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint

három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow (Smoke Gets

In Your Eyes, Deep Purple), swing (I Can't Give You, Autumn Leaves), bossa–nova (The Girl From Ipanema, Wave).

– Négy jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.

– Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók:

Mikrokozmosz III–IV, Czerny: Etüdök op.

721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén.

„B” tagozaton:

– Hatvan jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása

szerint három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow

(Misty, Stardust, Laura, Georgia On My Mind), swing (Lullaby Of Birdland, Yesterdays, How High The Moon, Take The

„A” Train), bossa–nova (Blue Bossa), stb.

– Négy jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő,

– Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók:

Mikrokozmosz III–IV, Czerny: Etüdök op.

721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén

Táncművészeti ág – Néptánc

A vizsga tartalma

– A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort

– A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál

– Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni

– A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése

– a táncrend ismerete, stílusos előadása,

– a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,

– a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,

– a táncos mozgás és a zene illeszkedése,

– a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

A művészeti tanszakok tantervei az alapfokú művészetoktatás követelményei, a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) elhelyezett Irányelvek és alapprogramok - Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készültek.